

DARBININKAS

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokio yra grynųjų ir tikroji katalikiškoji spauda.
Popiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybos principai bus atmesti.
Jurgis Washington.

VOL. I Metai I.

Tel. 620 So. Boston.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel. 620 So. Boston.

No 32

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

SO. BOSTON, MASS. GRUODŽIO (DEC) 3 D. 1915 M.

Svarbios Sukaktuvės.

5 gruodžio sukanka lygiai 10 metų, kaip jaunoji Lietuva buvo susirinkusi Vilniuje į pirmąjį seimą. Buvo tai tikras tautos seimas, kuris tautos istorijoje bus aukso raidėmis pažymėtas. Senieji didžionių seimai ir seimeliai lietuvių tautai buvo svetimi, nesuprantami... nenaudingi. Bet 10 metų atgal susiubavo atbudusi liaudis ir nusiuntė į Vilnių 2000 savo susipratusių atstovų, kurie vienu balsu padarė nutarimą, virtusį tautos obalsiu: Lietuvos autonomija su seimu Vilniuje. Vienkart buvo priimti demokratiški pamatai susitvarkymo, pareikalauta laisvės ne tik lietuviams, bet ir kitų tautų žmonėms, gyvenantiems Lietuvoje.

Tiesa, vargingas, gal ir ilgas tas kelias, kuriuo tauta eis prie savo laisvės; bet šiandien jau galima tikrai pasakyti, jog ji prie jos prieis. Laisvės pamylėjimas yra viena iš mūsų tautos ypatybių. Anais viduriniais amžiais, kuomet Lietuvai vadovavo jos Didieji Kunigaikščiai, lietuviai nepažinojo nei vergijos pančių, nei baudžiavos jungo, netarnavo jė kitoms tautoms. Laisvės ir nepriklusmumo meilė užgūdino vokiečiai ir kiti priešai nuolatinius užpuolimus darydami. Tiesa, vėliau apgaulingieji "broliai" priėjo iš pasaulio prie tautos dvasios ir jai įskiepijo vergiškumą, pasidavimą, pasizeminimo mikrobą. Bet gyvoji tautos dvasia, nors varginama per kelius metašimčius sunkios baudžiavos, sulenkėjusios ponijos ir lenkiškos kunigijos — ištvėrė, nepasidavė ir laukė tik patogaus momento, apsišaukti naujoje šviesoje. Tas momentas atėjo su Vilniaus Seimu. Tada išliko aiškūs tie, kas buvo toje dvasioje paslaptingiausia. Politiškos laisvės reikalavimas pasklido po visą plačiąją Lietuvą. Jisėjo nuolat gilyn minčių sąmonėn ir šiandieną nebesistebime, kad po Lietuvių Petičiją, kurioje buvo pakartotas Vilniaus Seimo reikalavimas — pasirašė suviršum 100.000 vienių Amerikiečių lietuvių.

Vai rašytai po ta petičiją ir mūsų broliai, vargstantieji Lietuvoje, ir tie kurie į Rusiją pabėgo — bet nėra kas priėmė ir paduoda petičijos lapą. Kritiškame padėjime atsirado Tėvynės gadyne didžiųjų pasaulio perversmų. Tačiau nenusiminkime. Tikėkime, kad tai mūsų laisvės priešas. Nustos dundėti armotos, nusišauks aptemę dangus ir mūsų tauta kaip vienas žmogus pareikalauti, kas jai šventai priguli: gyventi ir tvarkytis savo krašte nekieno nevaržomais.

Garbė tat lai būnie Vilniaus seimininkams, kad jie nesvyruodami išreikšė tai, kas buvo lietuvių širdžių gėlmėse.

NESIVELINKITE, MELDŽIAMIEJI.

Savo gerbiams bendradarbiams primename, kad nesivėlinių su prisiuntimu raštų, skiriamų į kalėdinį ir naujametinį numerį. Gerai prieš šventes norėtumėm turėti rankraščių.

Būtų gerai, kad didesniųjų kolonijų korespondentai aprašytų trumpai svarbesnius nuotikius ir nuveikalius. Tos rūšies raštai tikti į Naujų Metų numerį.

Kalėdinį ir naujametinį numerius tikimės išleisti labai gražius.

Gary, Ind. — Automobilius su dviem vyrais ir viena moterimi apsisovė ir sutrynė pasazierius iki mirties.

Tokyo. — Japonijos karalienė pagimdė ketvirtą sūnų. Kiti trys gimė 1901 m., 1902 m. ir 1905 m.

Berlinas. — Vokiečių oficialiai skelbiama, kad teutonai užėmė du Černogorijos miestus — Plevję ir Jakubą. Paėmė nelaisvės 400 černogorų ir 2 armotas.

Paryžius. — Pagal oficialių pranešimų Francijoje mūšiai apsisotjo dėl didelių speigų.

Londonas. — Vaizbos komisija skelbia, kad per lapkritį nuskandinta 53 Anglijos garlaiviai su 466 jurininkų. Buorinių laivų nuskandinta 35. Iš viso nuskandinta 88 laivai.

Marlboro, Mass. — Dvi čėverykų kompanijos gavo užsakymų iš Italijos padaryti 350.000 porų čėverykų kareiviams. Tą darbą atlikinės 600 darbininkų.

Paryžius. — Iš Atėnų telegrafuojama, kad bulgarai dar neužėmė Monastir.

KIEK UŽMUSTA MEDŽIOJANT.

Chicago, Ill. — Per medžiavimo sezoną 18 valstijų žmonių užmusta 59, sužeista 66. Pernai užmusta buvo 11, sužeista 162.

STREIKAS.

New York. — Sustreikavo vaikų drabužių siuvėjai. Reikalauja algų pakėlimo ir valandų sutrumpinimo. Streikuojančių yra 18.000.

Viršuje matome Vokietijos kancelerį. Bethmann-Hollweg. Žemiau Reichstago (parlament) rūmai. Atstovai susirinko lapkričio 30 d. ir pradės sesiją.

Photos by American Press Association.

1) Černogorijos karaliaus. Jisai atsisaukė dabar į žmones, kad serbams atsitraukiant Černogorijon, visi černogorai nesigailint kraujo privalo stoti kovon prieš teutonus. 2) Černogorijos kalnai. 3) Černogorijos raitarija. 4) Černogorai-pėstininkas.

ANGLIJA NETEKO DAUG KAREIVIŲ.

Londonas. — Premieras Asquith, parlamente paklaustas kiek žuvo kareivių išdavė raportą raštu.

Nuo karės pradžios iki lapkričio 9 d. iš viso užmuštas ir sužeistas 510.230. Iš viso užmuštų 108.923. Tiek neteko armija ir laivynas. Laivynas užmuštų ir sužeistų 12.160.

LIETUVA ISRAIZYTA GELEŽINKELIAIS.

Paryžius. — Laikraštis Temps skelbia žinias iš Petrogrado apie vokiečių išbudavotus geležinkelius Lietuvoje. Visa Žemaitija ir Kuršas išpintas geležinkeliais. Tie geležinkeliai junga Prūsiją ir Rygos-Dvinską. Geležinkelių budavime vokiečiai parodė didį gabumą ir prisirengimą prie to atlikimo. Lietuva apsidengė geležinkelių tinklu. Tais geležinkeliais traukiniai eidinėja reguliariai ir eviliai žmonės leidžiami jais naudotis.

Kaikurie miesteliai sujungti tarmvajais. Ypač daug sodžių tramvajai jungia apie Panevėžį.

Telegrafų linijos po visą Lietuvą taipgi išvedžiota.

Minėto francūzų laikraščio korespondentas rašo, kad vokiečiai niekur neparodė tiek rastingumo ir geniališko, kaip statyme geležinkelių Lietuvoje. Kas tik juos mato, tai visi geris ir stebisi.

Rygos-Dvinsko mūšio linija yra vokiečiams svarbi. Ten rusai gerai laikėsi. Todel vokiečiams rūpėjo apsišūrėti. O kadangi Lietuvoje ne kokie keliai, tai vokiečiams kuovėliausia prisėjo statyti geležinkelius.

NETIKĖTA MIRTIS.

Laconia, N. H. — Vaikutis 14 metų, Alexanedr Bean, netikėtai mirė mokykloje. Atėję mokyklon visi sveikas, pertraukose žaidė. Per vieną pamoką, atsakęs lekciją sugrįžo sėdynėn ir tuoj nuvirtė nuo sėdynės.

Londonas. — Kai talkininkai turės ant Balkanų pusę milijono kareivių, tai Rumunija pasiusianti Austrijai ultimatumą.

GABENA NELAISVIUS PER ŠVEDIJĄ.

Stockholm. — Nuo to laiko, kai Rusija sutarė su Vokietija apsimainyti sužeistais nelaisviais, tai vokiečių sugrąžinta 4.400, o rusų 7.550. Gabenama per Švediją.

Amsterdam. — Černogorijos kalnuose ir tarpkalnuose mūšio linija tęsiasi 60 mylių. Tos linijos teutonai grūs per visą Černogoriją.

St. Louis. — Edward Schuster prarijo adatą, kuri inkrito į jo alaus stiklą. Kai jo lavyoną perskrodė, tai rado, kad adata pervėrus širdį.

RUSAI SUMUSĖ VOKIEČIUS.

Petrograds. — Oficialiai skelbiama, kad padauguvyje ties Souneuhof farmą tarp Fridrichstado ir Jacobstado, rusai smarkiai užbomdavo vokiečių stovyklą. Vokiečiai nesitikėjo to ir bėgo palikę ant lauko 100 negyvų ir sužeistų.

RIAUSĖS BERLINE.

Paryžius. — Vienas francūzų laikraštis skelbia žinią, kad Berline buvus didi darbininkų demonstracija. Demonstracija buvo sukelta dėl perastaus maisto regulavimo.

Kareiviai vaikę demonstrantus. Buve sužeistų ir užmuštų 200 ypatų.

Berlinas. — Turkijos karės ministeris Enver Pasha pribuvo Sofijon, Bulgarijos sostinėn.

Londonas. — Anglijos karalius pirmu kartu išvažiavo iš rumų po sugrįžimo Anglijon iš Francijos, kur nukritęs nuo žirgo, susižeidė.

PAGELBA SERBAMS.

Londonas. — Italijos valdžia oficialiai paskelbė, kad siusianti armija serbams į talką. Tą armiją siųs į Albaniją.

Eina gandas, kad rusai jau eina per Rumuniją užpulti Bulgariją. Bet nėra patvirtinimų, kad taip yra.

Berlinas. — Vokiečių oficialiai skelbiama, kad ant rytinio fronto nėra atmainų.

RUSAI SUSITVARKE.

Petrograds. — Iš generalio štabo ateina žinios, kad Rusijos armijos dabar tokiam stovyje, kokiam nebuvo per ilgus mėnesius. Dabar ne korpusais imsią rusai veikti, bet milijoninėmis armijomis.

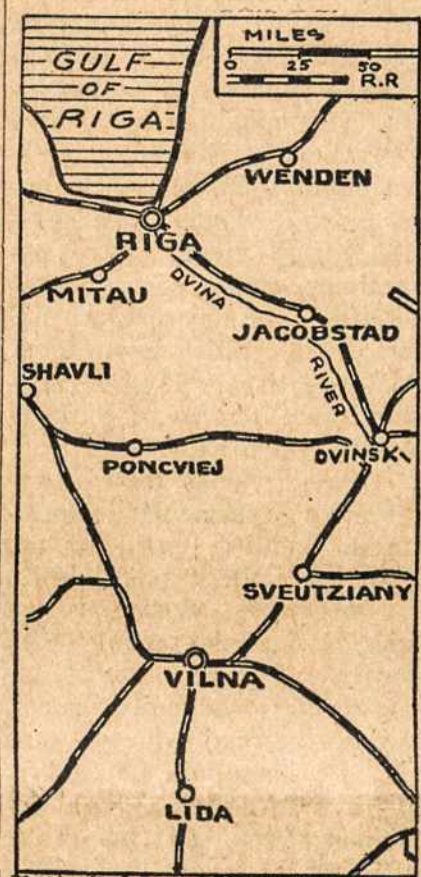

Jo Eminencija arcivyskupas Mundelein. Paskirtas užimti vietą mirusio Chicagoj arcivyskupo Quigley vietą. Gimė New Yorke, yra 46 metų amžiaus.

Londonas. — Anglijos valdžia paskelbė, jog dabar reikalaujanti pasportų nuo visų savo piliečių važiuojančių užsienin ir nuo visų svetimtaučių, atvažiuojančių Anglijon.

Londonas. — Anglijos parlamente karės ministerijos sekretorius apreiškė, kad Vokietijoje anglų nelaisvių esą 33.000.

Paryžius. — Francija negali pakaktinai pasigaminti cukraus. Turi per metus įgabenti apie 300.000 tonų. Gabenama iš Kubos ir Suv. Valstijų.

Rygos-Dvinsko frontas. Pagal pranešimų Mintaują vokiečiai apleido. Žiemą rusai žada pradėti šiose vietose smarkiai veikti.

TOP TO BOTTOM, KAHN, ROCKEFELLER, LOVETT.

Photos by American Press Association.

Sie milijonieriai sudėjo pusę milijardo dolerių praplatinimui Amerikos pirklybos.

BRANGIAI MOKA UŽ VANDENĮ.

Seward, Alaska. — Naujai įsteigta mieste Anchorage dėl didžių šalčių labai pabrangėjo vanduo. Už kibirą mokėti reikia 15c, už statinę \$1.00. Vandens įvados dar nepabaigtos, tai vanduo imamas iš rezervuarų.

SERBUS GAINIOJA ALBANIJOSJ.

Berlinas. — Teutonai ir bulgarai, suvių serbus į Albaniją, neapsistotjo. Bet varo savo darbą tolyn. Vejasi serbus ir blaško po Albanijos kalnus. Serbai visai pakrikę. Nesiremia, kaip oragnizuota armija. Bet remiasi atskirais būriais.

Serbų priešininkai nori kuodangiau serbų iškloti. Nes serbai, iškrikę mažais pulkeliais, gali daug bėdies savo priešininkams pridaryti iš neįtikėtinų užpuolimų. Žiaurumas abiejų pusių pereina visus rubežius. Serbai, jei apipuočia būrį priešininkų, tai nebando paimti jų nelaisvėn, bet skerdžia visus.

Teutonai ir bulgarai genasi į Albaniją serbus, ypač dar todėl, kad jie nenuėit į pietinę Serbiją, kur šiojio tvarkoj dar yra serbai.

Tuo tarpu austrai gilyn grūdžiasi Černogorijon. Kaikuriose tik vietose austrai tēra kol kas perėję Černogorijos rubežius.

Dabar visų karinį veikimą trukdo užstojanti žiema.

Černogorai atkakliai grumiasi, kaip ir serbai. Visi černogorai armijoje — vyrai, seniai ir vaikai. Daug moterų taipgi yra armijoje.

Bulgarai ant Balkanų tik plėčia savo jėgas. Bulgarijos kariniai ekspertai giriasi ir išrodinėja, kad ir talkininkų jėgos ūmu laku bus sutriuškintos ant Balkanų. Tai padarys per porą savaičių.

Tikro susirėmimo su talkininkais teutonai ir bulgarai ant Balkanų dar neturėjo. Aišku, kad lėtai ir palengva talkininkai tveikia ant Balkanų.

PRISIRENGĖ PRIE ŽIEMAVOJIMO.

Londonas. — Francijoje armijos prisirengė prie žiemavojimo. Prisiremė praeitos žiemos kentėjimais, tai šiemet išanksto prisirengta.

Angljos įvairios dr-jos rūpinosi palengvinti kareivių žiemavojimą apkasose. Rūpinosi, kad nereikėtų kentėti kareiviams dėl šalčio. Todel rūpino tam tikrus pečius ir anglių. Užpakalyje apkasų yra skrynios su anglimis. Į Belgijos apkasas atgabenta 4.000 pečių.

Pompomis iš apkasų išpompuota vanduo. Pernai dėl šalčio, reumatizmo, drugio tūkstančiai kareivių buvo siųsti į ligonines.

Dabar prasidėjo rinkimai aukų pasiuntimui Kalėdoms pudingo. Vienan laikraštis tam tikslui per dvi savaites suplaukė \$10.000.

VOKIEČIŲ SOCIJALISTAI SKILA.

Berlinas. — Vokiečių socialistai būriuojasi, ginčijasi ir tariasi kokios politikos laikyti Reichstage. Nesutinka. Vadai stengiasi sutaukyti nesutinkančias grupas. Vieni socialistai užsispyrė ant to, kad reikalaujanti iš valdžios, ant apreiškimo ant kokių išlygų taikintus su priešininkais. Kiti socialistai nurodo, kad tai būtinai Vokietijos dionumo apreiškimas. Nevisa valdžia kaslink žmonių mai...

Delko kila karės.

Paviršutinės priežastys

Karės yra vienas baisiausių, istabiausių ir didžiausių apsi-
reiškimų žmonijos gyvenime.
Kaip joks didis apsišaukimas,
taip ir karės nekyla del kokių
mažmožių, del menkų prie-
žasčių. Taip-gi bile mažmo-
žiai nepanaikys karių ant že-
mės.

Yra tūlos pakraipos žmo-
nių, kurie nurodo vieną žma-
kaipo karių priežastim, o siū-
lo antrą žma-kaipo vaistą
nuo karių. Tie, kurie taip
paviršutiniai, vienlentiškai
protuoja, yra socialistai. Jie
tai sako, kares gimdo kapi-
talizmas, o vaistas nuo karės
esąs socializmas. Ant kiek
tai yra lengvapėdiškas išved-
žiojimas, pamatysime truputį
žemiau.

Jau pasakėme, kad didžio
apsišeikimo, didžios pervers-
smės negali pagindyti maž-
možiai. Teisybė maža kibirk-
štėlė pagindo baisų gaisrą,
kurs nudegina didį miestą,
arba išdegina didį miško plo-
tą. Bet tam turbūt patogios
aplinkybės. Taip ir karę ga-
li pagindyti menka kibirkštė-
lė, jei to apsišeikimo jau bus
susidėjusios aplinkybės.

Kaip atsimename šią karę
Europoje pagindė užmuši-
mas Austrijos sosto ipėdinio.
Bet 20 ar 15 metų atgal toks
nuotikis nebūtų to padaręs.
Tuomet sosto ipėdinio užmu-
šimas nebūtų buvęs užtektina
priekabe užsiplėkimui milži-
niškos, nesvietiškos karės.
Tautos nebuvo tuomet ganė-
tinai prisirengusios, nebuvo
taip intemti santikiai.

Kuomet žmonių šnekama,
arba šiaip laikraštinių rašo-
ma apie karės priežastis, tai
tų priežastis daug priskaito-
ma. Jų daug ir yra ir jos tu-
ri savo vertę.

Šnekama, išrodinėjama ši-
taip: Vokietija norėjo pamu-
šti Angliją, kuri jau buvo di-
di konkurentė pirklyboje; Vo-
kietija meilijo užkariauti An-
glijos rinkas; Vokietija sva-
jojo užgrobti Anglijos kolo-
nijas. Dabar šioje karėje ar-
šiausiai priešininkai yra An-
glijai ir Vokietijai. Dabar šiuo-
dvi valstybi ir taikos, kad
tik viena antrai kuoskaud-
žiausia ignybtį, ikąsti. Fran-
cija savo keliu kariauja, kad
atsikertis už pergalę 1870-
71 m. ir kad atsiėmus Alzaciją
ir Lotaringiją. Italija ka-
riauja, kad atsiėmus iš Aus-
trijos italų apgyventas žemes.
Kiti dar toliau ieškodami iš-
rodinėja, kad dabar susigrūmė
panslavizmas su pangerma-
nizmu. Dar kiti sako, kad
kovojama del tautų principo,
del tautų savistovumo.

Siuose išvedžiojimuose be
abejonės yra teisybės. Bet
vis tai paviršutinis dalyko
gvildenimas.

Sitokius išrodinėjimus duo-
da socijologai, ekonomistai,
politikieriai, diplomatai. Dar
yra, vienok, kitos rūšies
mintytojai. Yra tai istorikai
ir psichologai. Jų išvedžioji-
mus apie karę ir jos priežas-
tis ir bus indomaisia pak-
lausyti.

Gilesnis į dalyką pažvelgimas.

Gilus istorikas ir psicho-
logas mato, kad žmonija per
tūkstančius metų savo gyva-
nimu vedė nuolatines kares.
Gi dabartinis pramoninis su-
rėdymas, kuomet karės išro-
do visai nenormaliu apsišeik-
kimu ir neapsimokančiu biz-
niu, yra vos kelių šimtų metų
senas. Žmonijos surėdymas
per pastaruosius šimtmečius
persimainė, bet atskirų žmo-
nių smegenys, protas pasili-
ko veik tie patys. Žmonėse
užsiliko sunkiai išdildomi pa-
pročiai, primityviški instink-
tai, primityviški pėdsakai.

Pamatines karių priežas-
tis indomiai išgvildena prof. G.
T. W. Patrick laikraštyje *The
Popular Science* no. 517. Pa-
sižiūrėkime į jo išvedžiojimus.
Rašo: "Kaip tik karę prasi-
dėjo, tai socijologai, ekono-

mistai, filosofai ir politiški
teoretikai bandė gvildinti ka-
rės priežastis, bet tas mažai
jiems tesisekė. Jos šaknys
turi būt ieškomos psichologijoj
ir antropologijoj.

Antropologas ir istorikas žiū-
rės į dalykus daug maž šitaip:
Varžytinės tarp dabartinių
tautų su jų neušitikejimu, nu-
žiūrėjimas ir neapykanta, ku-
rios veda prie griebimosi gin-
klo, yra tai užsilikimas ank-
stybesnių susirėmimų primi-
tiviškų genčių. Te susirėmi-
mai būdavo visose svieto da-
lyse, kur tik buvo energingos
ir pažangios gentys. Susirė-
mimų priežastimi buvo natu-
ralis stipresniojo noras išnau-
doti silpnesnįjį. Taip-gi vi-
suomet buvo lengviau ir pat-
raukiančiau ingyti naudą plė-
šimui, negu trusu. Be to šitie
susirėmimai buvo geri socia-
liam besivystymui, nes tuo-
mi silpnesnieji žūdavo, o smar-
kesnieji, energingesnieji išlik-
davo. Pačiose gentyse buvo
šioks toks sutarimas, susiklau-
simas, sąveikimas, savitarpinė
pagalba, nepaliečiamybė
gyvasties ir turto, taip-gi
buvo prisilaikoma šiokių to-
kių istatymų, tvarkos, buvo
supratimas teisingumo ir ne-
teisingumo. Tarpe genčių bu-
vo baimė, vienas antra neuš-
itikejimas, vienas antros ne-
kentimas, gentys viena antros
neėdėjo nei gyvasties, nei
turto. Kūmštis buvo tiesa.
Pačioj gentyje už praskaltin-
mus, kaip už: vagystę užmu-
šęjstę buvo bausmės.

Be jei vienos genties na-
rys apvogę arba užmušę prie-
šingos genties narį, tai tas
buvo pagirtinas pasielgimas.
Dabartinės valstybės yra
tai išaugimas primityviškų
genčių. Pačiose valstybėse
augtesnieji luomai, ponai,
lordai, baronai daug maž
vis dar išnaudojo žemesniają
klesą. Taip kaip pergalėto-
jai pergalėtus. Gi tarp val-
stybių tebėra senos varžytinės,
neušitikejimas, nužiūrėjimas.
Ir užmušimas ir grobimas te-
bėra pagirtinu daiktu, bet
dabar nesivadina užmušęjstę
ir plėšimas, bet karė."

Tai gi karė yra senovės pa-
laikas. Palaikas giliai įlei-
dęs šaknis į žmogaus prigimtį.
Dabar karės neturi jokio
pamato. Nėra išrovavimo ka-
riauti, kad ir del išrodimo di-
džiausio dalyko ar principo.
Dabar sakysime kokia valsty-
bė nori praplauti pirklybą.
Bet jai ir taikos metu visur
keliai atdari. Sakysime ka-
riajama del atgavimo žemės.
Bet neparodoma, kad tos že-
mės gyventojai norėtų prisi-
jungti prie kitos. Pavyzdžiū
gali būti ir lietuviai. Prūsų
lietuviai purtosi nuo Rusijos,
D. Lietuvos lietuviai beveik
po Rusiją. Veik taip yra ir
su kitomis tautomis. Bent
gi jokia tauta nenorės krau-
ją lieti, kad atsimesti nuo
vienos o prisidėti prie kitos
valstybės. Nekalbant žinoma
apie barbariškas šalis, kaip
Turkiją.

Be nežiūrint į visą tai, ka-
rės kila ir gana, nežiūrint į
jokias taikos konferencijas,
išrodinėjimus karės baiseny-
bių, nuostolius, neušimokė-
jimą.

Išrodyta skaitlinėmis, kaip
prieš šią Europos karę buvo
išsiplatūsi pirklyba. 1913
m. Vokietijos išgabenimas ir
igabenimas buvo už penkis mi-
liardus dolerių, Anglijos iš-
gabenimas ir igabenimas buvo
už 6 milijardus 900 milijonų
dolerių. Vokietijos pirklyba
kasmet augo ir augo. Angli-
ja igabendavo Vokietijon kas-
met už 292 milijonų dolerių,
Vokietija Anglijai parduo-
davo prekių kasmet už 394
milijonus dolerių. Ir dabar
tuodvi tautos kariauja del
pirklybos padidinimo! Kai
karė pasibaigs, tai kiek me-
tų praeis, kol pramonė ir pir-
klyba atsistos ant seno laip-
snio t. y. ant to laipsnio, ant

—Harding in Brooklyn Eagle.

Negeistinos ypotos atsilankymas, t. y. žinios apie pralai-
mėjimus negeistinos.

kurio buvo prieš pat karę.

Tai-gi sakyti, kad karės ve-
damos del prekybos praplati-
nimo, del rinkos užgrobumo,
del kapitalistų gero yra la-
bai siauras dalyko aiškinis-
mas.

Taip, karė turi kitokius,
ne politiškus ar ekonomiškus
pagrindus.

Mes gerai žinome, kad
didžiulia ukininkų, darbinin-
kų amžindien nenori karės,
nenori griebtis ginklo eiti
užmušti kitus arba būti
pačiam užmuštu. Jiems ne-
rūpi, kas valdo Konstanti-
nopolį, nerūpi, kam gal tek-
ti Suez kanalas. Kodel-gi ta
žmonijos didžiulia išveda-
ma karės laukan sukurstoma
skersti, žudyti vieni antrus.
Jei tautos sutiktų perdirbti
rubežius pagal tautos, liau-
tus ginklavęsis ir tokių būdu
prašalintų daug priekabių del
karės. Bet tuomi būtų pra-
šalintos tik priekabės o ne
priežastys. Karės priežastys
gludi žmogaus prigimties gi-
lumoje.

Senovė žmonės kariavo
del to, kad buvo priversti
taip daryti, paskui kariavo
iš papratimo.

Truputį pažiūrėkime, kaip
šiais laikais prieina tautos
prie karės.

Pastaraisiais šimtmečiais
tautos padarė milžinišką pa-
žangą. Vedė labai intemą
gyvenimą. Nuveikė, vienok,
didžius darbus. Pavergė ga-
mtos pajėgas, pakinkė garą,

elektriką. Naktis nėra bau-
gi, nešanti piktą, o prie ele-
ktrikinės skaisčios šviesos
dirbama, linksminama. Zmo-
gaus tarnystai gyvuliai jau
stoja nebereikalingi. Išradi-
mai, pagerinimai glavatruk-
čiais sekė vienas paskui an-
trą. Jurės ir padangės ta-
po užkariautos.

Bet visa tai dėsoi ne be in-
tempimo. Begalo ką tempiant
turi kur nors trukti. Turėjo
sekti reakcija. Ji apsišėikė
nubudimu primityviškų žmo-
gaus instinktų. Amerikoje ta

reakcija, tas primityviškų in-
stinktų apsišėikimas išsilie-
jo visokiuose šokiuose, juda-
muose paveikluose, automo-
biliuose, footbale, basebale,
medžiojime, lenktynėse. Euro-
poje, kur žmonės neatsiduo-
davo žaismėms po intempų
darbų galų gale priejo prie ka-
rės. Karėje apsišėikė Euro-
pos žmonių reakcija prieš in-
tempą žmonių darbą prieš
intempą protinį gyvenimą.

Rašo prof. Patrick:

"Prieš karę visur mes gir-
dėjome apie neramumą, didį
dvasinį neramumą. Bet to
neramumo reikšmė nebuvo su-
prasta. Tai nebuvo iš noro
pagerinti socijalį ar ekonomi-
nį padėjimą. Nes niekuomet
sviete nebuvo taip geros gyve-
nimo sąlygos, kaip tuomet.
To priežastim buvo asimetriš-
kas (neproporejionalis) žmo-
gaus išsiplėtojimas, pedidžios
pastangos, per daug išnašumo,
o per mažai lygsvaros, per mažai
kuniško gyvingumo. Anglijoj
tas apsišėikė didžiūose socia-
liuose ergeliuose. Ant estra-
dos buvo kritikuojama socia-
lis gyvenimas ir istaigos; lite-
ratūroj besigaudyme naujų
utopių; daug buvo šnekama a-
pie naminę karę.

Rusijoj prieš pat karę Pet-
rograde buvo barikados. Bet
kaip tik pasklido gandas apie
karę, tuoj naminė taika už-
viešpatavo. Neramos sielos
liovėsi ieškoti naujų istaigų,
naujų filosofijų, naujų išradi-
mų, naujų minčių naujų mok-
slų. Protas gavo lygsvarą.
Protas nusileido iki seno laip-
snio. Užgyveno vėl senasis
primityviškais jausmais, isi-
vaizdino senas scenas — krau-
jų, plėšimą, karinę muziką,
armijų maršavimą. Tauta i-
klimpė į karę, bet nusiramino.
Keistas sutarimas įvyko tau-
toj. Vos karė tęsėsi porą mė-
nesių, o kalbos jau prasidėjo
apie naują Rusiją, naują Fran-
ciją, naują Angliją, naują Vo-
kietiją — visos atsinaujino pa-
sikrikštijusios krauju, pilnos
prakilnesnių siekių, svajonių,
prakilnių pasiryžimų."

Tatai matome, kaip gludi
žmoguje išsiaknėję kariniai
instinktai. Kaip jie laiks nuo
laiko nubunda.

Jei kaip augščiau išrodyta
karė yra atgavimas lygsvaros,
reakcija prieš intempą šios

gadynės protinį gyvenimą, tai
karės neišnyks, o net turės jų
dažniau pasitaikyti.

Bet protiškai žmonėms ki-
lant, karės pasirodys žmo-
nėms vis baisesnės. Gali at-
sitikti, kad tarptautinės ka-
rės visokių taikos konferenci-
jų dėka sumažės arba net iš-
nyks. Tuomet tai socijaliai
neramumai, socijaliai susier-
zinimai ir net naminės karės
žymiai pasididys. Per tūkstan-
tmečius išgalėję instinktai ne-
greit teisdis iš žmogaus pri-
gimties.

Pilna ramybė ant žemės ne-
pasiekama. Žemiškam rojui
žmonių nėra. Delto reikia
aniolu.

Žmoguje gludi nuo amžių
isigavę instinktai. O šios ga-
dynės intemtas gyvenimas
dar labiau verčia žmogų prie
susierzinimų, neramumų, po-
litikų kovų, tabako, alkoholio,
ir galop prie karės. Svaiga-
lai ir taboka nusilpnina aug-
štesnįjį protą, ant nekuro
laiko suparalizuoja jį. Tuo-
mi pasileingvina intempimas.

Prašalųk svaigalus ir tabo-
ką, o nepakreipk žmonių prie-
kitų geresnių užsiėmimų, kur
galėtų atsigauti nuo intemto
gyvenimo, tai tuoj pasididys
visokie neramumai, susierzini-
mai.

Kaip išnakysime karę.

Karė, svaigalai, taboka
negali būt prašalinti uždrau-
dimu, nutarimu. Del to rei-
kėtų žmogaus protą perdirbti.
Bet kaip matome karė svaiga-
lai, taboka yra atsinaujinimas
nuo intemto gyvenimo. To-
del reikia išrasti tam tikrus
būdus, kuriais būtų galima
kitaip atsinaujyti. Reikia at-
rasti ką nors, kas užvadotų
karę ir svaigalus. Reikia
žmones nukreipti prie to, kas
juos atnaujina, atšviežina po
darbų. Žmogus negali būti
vien darbininku, gamintoju
ir vartotoju daiktų. Žmogus
mėgsta avantiuras, pasišven-
timą, atlikimą didžių darbų,
pasilinksminimą. Suteikiant
žmonėms, ko jų prigimtis rei-
kalauja, nukreips juos nuo
svaigalų, tabokos, peštynių ir
galop karės.

Amerikonų gyvenimas yra
be galo intemtas. Turbūt
niekur nėra taip intemtas,
kaip čia. O, vienok, kuo-
met veik visas pasaulis gru-

miasi, Amerikos niekas nein-
traukė karės sukurin. Ko-
del? Jau augščiau matėme,
kad amerikoni atsinajina
nuo intemto darbo begalinė-
se žaismėse, baseballuose,
footballuose, šokiuose, me-
džiojimuose, lenktynėse, au-
tomobiliuose.

Marsas.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS.

Po Naujų Metų Sausio mėne-
syje pradės eiti laikraštis

"MUZIKA"
pašvėstas vien Muzikos
reikalams.

Prenumerata ir apgarsinimai
jau priimami. Siųsdami pre-
numeratą ar šiaip kokiais rei-
kalais kreipdamies, dėkite ad-
resą tokį:

"MUZIKA,"
3214 Cedar Street.,
Philadelphia, Pa.

"MUZIKOJE" skaitytojais ras
pamokinių, kaip reikia muziką
suprasti ir kaip ją išreikšti.

"MUZIKOJE" nors ir bus vi-
sos muzikos judėjimo sryties at-
spindys, bet daugiausia bus rašo-
ma apie mūsų lietuviškąją muzi-
ką ir jos apsišėikimus.

"MUZIKOJE" bus išguldoma
muzikos istorija ir teorija.

"MUZIKOJE" bus spausdina-
ma gražiausios lietuvių liaudies
dainos su gaidomis.

"MUZIKOJE" Dainininkas-
solistas ras dainų vienam balsui
prie fortepijono.

"MUZIKOJE" Dainininkas-
choristas ir choro vedėjas kiek-
viename "Muzikos" numeryje

atras: dviems, trimis ir keturiems
balsams dainų, o taip pat ras ir
didesnių veikalų solistams ir cho-
rams.

"MUZIKOJE" Mylėtojais ba-
žnytinės muzikos, atras tipiškų
ir gražių bažnytinių giesmių.

"MUZIKOJE" Skambinantie-
ji pianą, ras gražių veikalų pia-
nui.

Žodžiu — "Muzika" užganė-
dins kuodaugiausiai muzikos my-
lėtojų troškimus nešdama jiems
dvasinį ir grožės maistą.

"MUZIKOJE" bus spausdina-
mi M. Petrausko, St. Šimkaus ir
kitų lietuvių kompozitorių veika-
lai.

"MUZIKOJE" tilps paveikslai
atsižymėjusių muzikos srytyje ir
geresnių lietuviškų chorų.

"MUZIKOJE" bendradarbiau-
ti pasižadėjo visi lietuviai muzi-
kai.

Arčiausiai prie "Muzikos" sto-
vės ir ją redaguos vienas gabi-
sių mūsų muzikų, St. Šimkus, bai-
gęs Varšavos Konservatorijos var-
gonų skyrių ir Petrogrado Kon-
servatorijos kompozicijos skyrių.

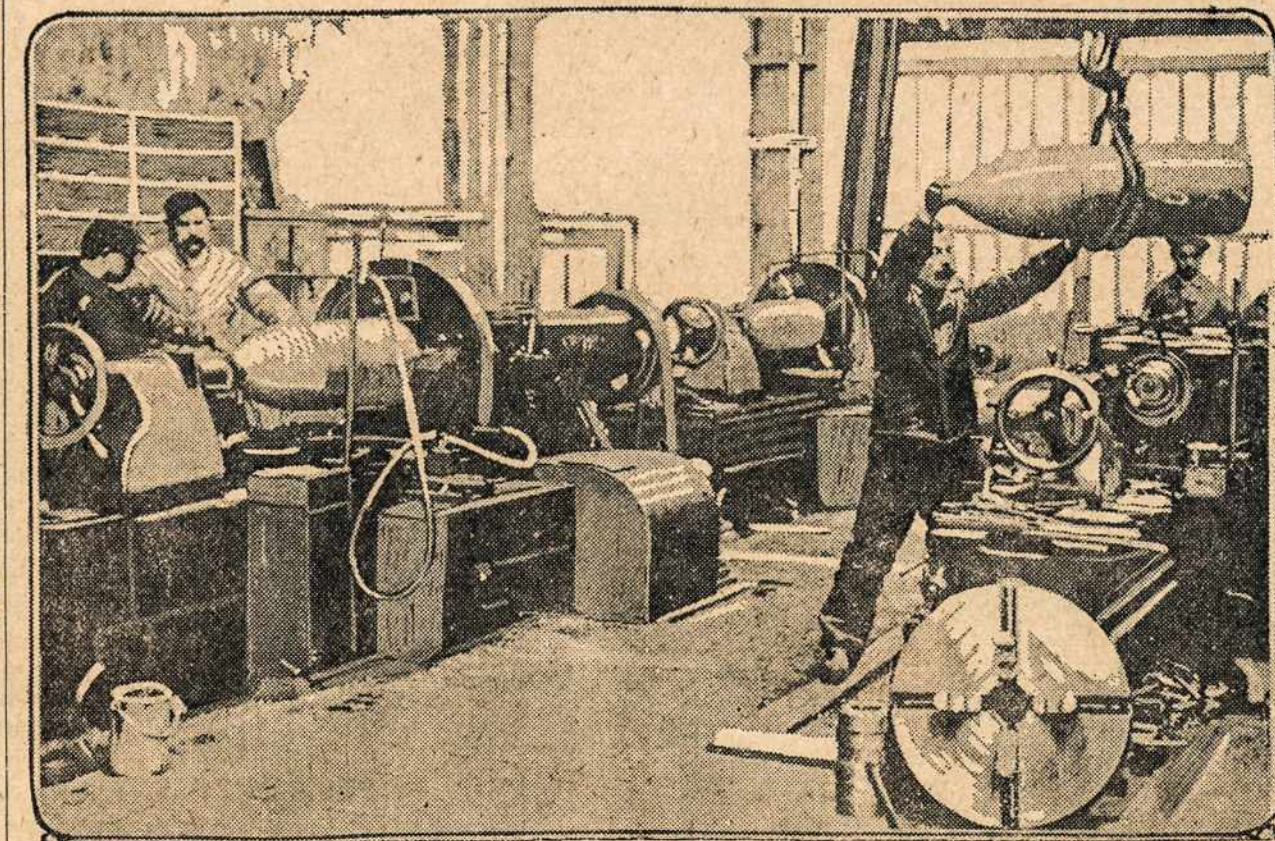
"MUZIKA" išeidinės kartą į
mėnesį.

"MUZIKA" susidės iš 16 pus-
lapių straipsnių, žinių ir 8 pus-
lapių (didelio formato) gaidų.

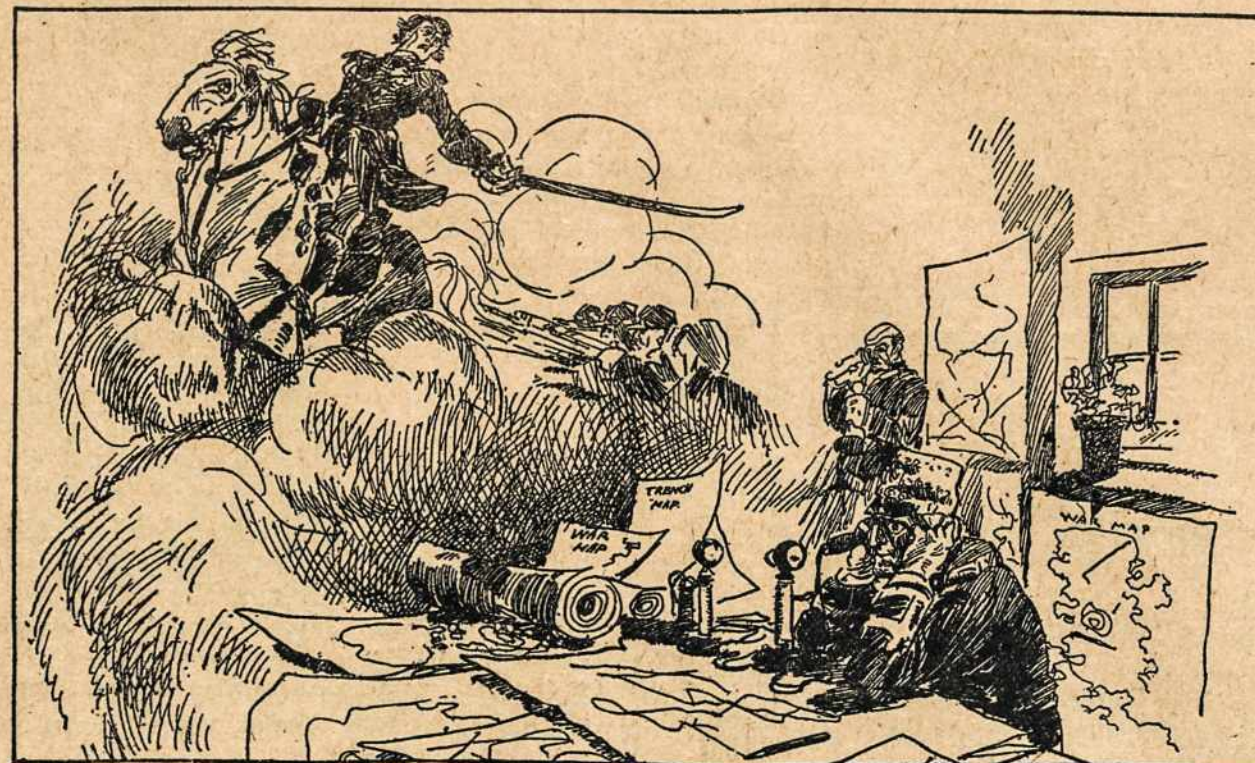
Tai-gi. Muzikos Mylėtojais, su-
kruskite, kad mūsų laikraštis
išsiplatintų kuoplačiausiai ir kad
nuveiktų kuodaugiasia.

"MUZIKA" kaštuos metams
\$3.00, pusei metų \$1.50. Atski-
ri numeriai 40 centų.

Pardavinėtojams bus duoda-
mas nuosimtis.

Francužų amunicijos dirbtuvė

—Donahy in Cleveland Plain Dealer.

Armijai vadovavimas senovėj ir dabar.

Selpkime badaujančią Lietuvą, aukodami kalėdinių
dovanų pinigų Tautos Fondui. Moters jau tą daro. Vyrai,
neatsilikime.

Moters ir merginos, rašykites į A. L. R. K. Moterų
Sąjungą iki Naujų Metų, kol įstojimo mokestis perpus su-
mažinta.

Apsidrausk savo sveikatą ir gyvastį katalikiškame su-
sivienijime, o savo blaivumą apdrausk pilnųjų blaivininkų
susivienijime.

PABĖGĖLIŲ RAŠOMASIS IR ŽINIŲ TEIKIAMASIS BIURAS

prie Centralio Lietuvių Komiteto del karo nukentėjusiems
selpiti pradedo darbuoties nuorugp. 25 d.

Biuras rašo visus lietuvius, išsiblaškusius po Rusiją, ren-
ka žinias apie jų padėjimą, padėjimą susieškoti kits kitą
giminėms, pažįstamiems ir kaimynams; teikia visokių pa-
bėgėliams reikalingų žinių ir duoda žodžių ir raštu teisės ir
kitokių patarimų.

Biuro adresas: PETROGRAD, BASKOV PER. 29, B. 10;
Biuro vedėjas advok. KAZYS ŠALKAUSKIS.

kovos, kuriuos nuolatini kurstymas negali apsieiti be neap-
ykantos, kas jau yra griežtai
priešinga Kristaus mokslui.
Uolus marksistas — tai pil-
nas pagiežos ir keršto prieš
visus valdančius ir turin-
čius, tai žmogus be dvasios
lygsvorio, be ramumo; toksai
negali pasišvęsti kitiems, tai-
gi negali būti nei geru socialis-
tu. Prakilni, nors ir neprak-
tiška ideja, buvo paremta ant
klaidingų pamatų ir jau tuo
pat pasmerkta ant nepasiseki-
mo. Visas judėjimas ėjo kreiv-
vai. Reikėjo bile pusteileji-
mo, kad įsiai subiretų, kas ir
atsitiko šioje Europos karėje.
Indomū betgi, kas galės
būti su mūsų socialistų sąjun-
ga? Čia matome indomū
apsireiškimą. Apačios, pa-
prastieji pėstininkai — daž-
niausiai geri lietuviai, mylin-
tieji savo kalbą ir kraštą. Kiti
net ir su tikėjimu nesutauko
ryšių. Bet viršūnės, vada-
i — matyt jau tempia ir naują
nevykusį internacionalą.
Ar pavyks, jiems nutempti
ten visus "draugus" — paro-
dys ateitis.

Kas girdėt lietuvių kolonijose.

CHICAGO, ILL.

Kalėdų dovanos nukentėjusiam
Lietuvai.
Nedėlio, 28 d. lapkričio 1-
ma kuopa A. L. R. K. moterų
Sąjungos laikė savo mėnesinį
susirinkimą. Buvo svarstoma
bėgantieji kuopos reikalai.
Taipogi neužmiršta dabarti-
nis Lietuvos padėjimas. Pirm.
A. Nausiedienė nušvietė var-
gus ir nelaimės apie nelaimin-
gą mūsų tėvynę Lietuvą, jos
padėjimą ir vargus mūsų bro-
lių ir seserų lietuvių, prisier-
tintus žiemai. Ragino stoti
jiems pagelbon aukaujant per
Moterų Kalėdinį Fondą. Tam
dalykui narės pritarė ir
vienbalsiai nutarė aukauti tuoj
susirinkime. Aukavo sekan-
čios: \$5.00 A. Nausiedienė, \$3.
00 Dr. S. A. Šlakienė. Po \$1.00
M. Gurinskaitė, A. Virksaitė,
K. Marčinkevičiūtė, Z. Mataitė,
O. Staskuonienė, M. Rublaus-
kaitė, M. Varkalienė, J. Ado-
mavičiūtė, M. Overlingaitė,
A. Valančiūnaitė, A. Usevi-
čiūtė, E. Urbaičiūtė, A. Gi-
lienė.

Kuopa paskyrė \$5.00.
Iš viso surinkta \$30.00.
Kp. Korespondentė.

IS MOTERŲ S.GOS KUOPŲ GYVENIMO.

Philadelphia, Pa.
Si kuopa vos tik trys mėne-
siai kaip susitvėrus, o jau tu-
ri 41 narę ir jau atidarė savo
vakarinę mokyklą. Per vie-
ną mėnesį prikabinio 15 nau-
jų narių. Ji gali būti pa-
vyzdžiui visoms kitoms kuo-
poms. Todėl moterys ir mer-
ginos, į darbą kaip Philadel-
phijos kuopa, o pačios pama-
tysime, jog neims ilgai laukti,
kad turėsime 1.000 narių ir
tuomet galėsime ir mes įsiti
savo atstovę į Tautos Tarybą.
Pittston, Pa., susitvėrė Mo-
terų Sąjungos Kuopa, kuri
iš eilės yra 20.
Edwardsville, Pa. Tveriasi
kuopa, iš eilės 21. Trumpu
laiku tikime, kad susitvėrs
kuopos Sioux City, Iowa, Ke-
nosha, Wis.
M. L. Gurinskaitė,
Centro Raštininkė.

CICERO, ILL.

Vyčiukai gyvuoja.
Lapkričio 27 d. vyčiukų
kuopa, susidedanti iš vaikel-
ių ir mergelių nuo 8 iki 16 me-
tų laikė susirinkimą. Ši-
tas vaikelių būrelis yra glo-
boje L. Vyčių 14-tos kuopos.
Labai veiklus yra tie vyčiū-
kai. Tai kai bitelių spiečius
giedroje d'enoje. Reikia pa-
sakyti, kad ir tėvai džiaugia-
si ir remia vyčiukų kuope-
lę. Minėtame susirinkime vy-
čiukai nutarė lošti po Kalė-
dų "Linksmos valandos".
Triūsėkite, darbuokitės,
brangūs vyčiukai.
L. V. 14 kp. koresp.

NORTHAMTON, MASS.

Kalbėjo kun. Maliauskas.
Nedėlio, 28 d. lapkričio
pasidarbavus p. Jonui Vaičiū-
liui, čia atsibuvo prakalbos.
Žmonių buvo pusėtinai.
Kalbėjo gerbiamas kun.
Maliauskas. Aiškino dabarti-
nį Lietuvos padėjimą ir rei-
kalingumą pašelpo nukente-
jusiems nuo karės.
Aukų surinkta apie \$90.00
Taipgi kalbėjo miesto ma-
joras. Pagyrė lietuvių už jų
pasišventimą savo tėvynės la-
bui. Pasakė, kad jei būtų
kokis dalykas, kuomi įsiai
galėtų pagelbėti, tai įsiai su
mielu noru tą padarytų. Da-
vė miesto svetainę prakal-
boms laikyti uždyką.

Vėliaus kalbėjo Dr. J. Biel-
skis iš Hartford'o, tėmoje "Ką
privalome daryti kad pageri-
nus žmonių gyvenimą." Kal-
bėtojas prirodė, kad prie
dabartinių aplinkybių jokių
būdų negali būti gerovės žmo-
nių tarpe. Kuomet patys va-
dovai-skelbėjai visokių propa-
gandų yra su paraudusiom
nosim, aptemusiom akimis,
primirkę alkolyje; o maiti-
nasi gyvulių lavonais. Nuo
šių dalykų jų protas yra pa-
ralizuotas ir tokiu būdu jie
tampa kandidatais į beprot-
nami.

Vienintelis būdas, kuriuo-
mi galima sugrąžinti laimę ir
liūsybę žmonių tarpan, tai
tikta sugrįžtant žmonių prie
gamtinio gyvenimo. Ši darba
privalome pradėti nuo pavie-
nių, o pirmiausia nuo savęs.
Reporteris.

BRIGHTON, MASS.

Gražus užmanymas.
28 dienoje Lapkričio m.
buvo dviejų Draugysčių Ko-
miteto susirinkimas—Šv. Jur-
gio ir šv. Vincento, po num.
36 Lincoln st., pas p. B. A-
gauską, Šv. Jurgio dr-jos pirm.
Tarp kitokių svarbių Drau-
gysčių reikalų svarstytų kilo
vienas gražiausias ir visiems
Amerikos lietuviams pavyz-
dingiausias užmanymas, kad bū-
tų pereinama per visus Brightono
lietuvių ir renkama visokios
drapanos nukentėjusiems del
karės. Tas užmanymas buvo
vienbalsiai priimtas. Tą dar-
bą atliks šitos ypotos B. A-
gauskas, J. Malukas, A. Vie-
bras, A. Tiškevičius, šitie eis
ir prašys pas visus Brighto-
no lietuvių ir lietuvaite, kad
susimiltų ant savo brolių Lie-
tuvų. Katras ką išgalite,
duokite. Mes renkame viso-
kias drapanas, kaip vyrų
taip ir moterų bei vaikų. Ži-
nau gerai, kad kožnas vienas
turime, kokią atliekamą dra-
paną. Vardai ir pravardės
su jūsų auka bus pagarsyta
laikraščiuose. Į Lietuvą tei-
pogi bus pasiųsti jūsų vardai
ir pravardės. Tai mielas bro-
lau ir meilė sesute, gal tavo
tenai giminės, o jie gaus tą
auką su tavo antrašu. Koks
tenai bus džiaugsmas, kas
gal apsaityti arba aprašyti.
"Darbininko" skaitytojas.

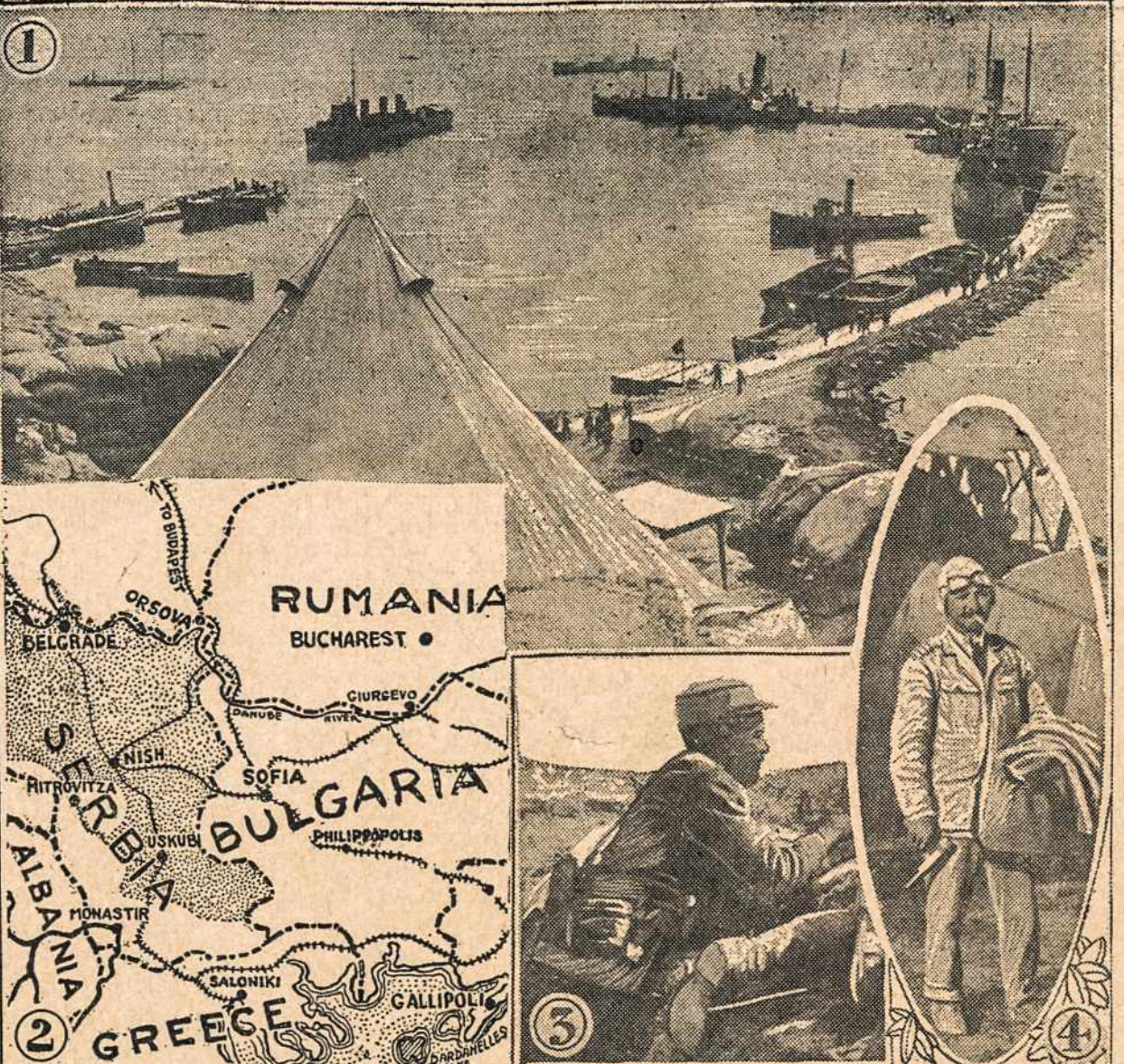
BROOKLYN, N. Y.

Ateikit į susirinkimą.
Gruodžio 6 d. L. D. S. 12
kuopos atsi-bus susirinkimas.
Karalienės Aniolų par. sve-
tainėje 8:30 val. vak. Teipgi
atsivėsikite draugu, o kurie
pasižadėję, tai teiksitis išpil-
dyt.

Kp. Rašt.

CICERO, ILL.

Sv. Grigaliaus g'edorių Vaka-
ras.
Šio miestelio lietuviai turė-
jo progą pasigėrėti dailiu va-
karu.
Ketverge 25 d. lapkričio J.
Jukniaus svetainėje, ant 14-
tos ir 49-tos ave. buvo pareng-
tas šv. Grigaliaus giedorių dai-
lus Vakarą.
Vakaro programas susidė-
jo iš vaidinimo ir dainų.
Pirmiausia atidarė vakarą
p. Vilkelis, paaiškindamas apie
vakaro programą.
Paskui sekė vaidinimas
"Jaunikis" vieno veiksmo
juokai. Veikalas gana gyvai
nusisekė, nes artistai gerai mo-
kėjo savo roles.
Po vaidinimo šv. Grigaliaus

1) Parodo prieplauką, kur talkininkai lipa ant Gallipolio pusiasalio. 2) Balkanų žemla-
pis, taškuota vietas yra užkariauta Serbija. 3) Francuzs apkasoj ant Gallipolio salos.
4) Anglijos lakūnas, kurs veikia ant Gallipoli.

Choras po vadovystę vietinės
parapijos vargoninko p. K.
Mikalauskio labai gražiai su-
dainavo šias daineles: "Pasi-
sėjau žalią rūtą," "Baublis,"
"Ko liūd, putinėli," "Aš už
marių žiemavoju."
Šis dar nesenas choras, bet
gerai išlavintas.
Publikos buvo gana daug.
Vakara užbaigė šokiais.
Pocius.

THOMSONVILLE, CONN.

Prakalbos. Sutvėrė Vyčių
kuopa.
Šis miestelis nedidelis, bet
jame lietuvių randasi nema-
žas būrelis. Dr-jų jame kaip
ir nėra, tikta viena šv. Jur-
gio dr-ja ir ta tai dr-ja suren-
gia vieną sykį ant metų ba-
lių ir prakalbų.
Ir šimet surengė 25 lap-
kričio. Kalbėtojas buvo kun.
A. Maliauskas. Kalbėtojas
kelius sykius prašė susirinku-
siųjų, kad užsilaikytų ramiai,
bet buvo matyt žmonės nein-
teresavosi prakalba, o tikta
laukė, kad greičiau prasidė-
tų šokiai. Taigi kalbėto-
jas pasakė, kad buvo manęs
dar antru atvėju kalbėti, bet
matydamas, kad nelabai nori
klausyti taigi ir užbaigė savo
kalbą.
Taipgi buvo svečių iš Har-
tford'o keli L. Vyčių nariai
buvo ir V. Kanceleris. Sudai-
navo Hartfordo Vyčių kele-
tą dainelių po vadovystę V.
Kancelerio.
Beto buvo monologų, de-
klemacijų, kurias atliko Har-
tford'o Vyčiai.
Potam p. B. Sarapas aiški-
no jaunimui apie Lietuvos
Vyčius ir jų naudingumą, ir to-
jau sutvėrta L. Vyčių kuopa
prisirašė 24 nariai, taigi ma-
tyti, kad jau pradžia yra gra-
ži ir jei tikta darbuosis visi
išvien, tai nepoilgo pamaty-
sime, kad skaitūs narių vis
aug. Laimingai gyvuoti nau-
jai kuopai.
Ten buvęs.

CHICAGO, ILL.

Aušros Vartų parapija po
ilgos suirutės laike kun. Am-
brozaičio ačiū Dievui ir mūsų
padangės blaivios ir gyven-
mas grįžta į normales vėžes.
Sulaukė naują kleboną kun.
F. B. Serafiną, parapijonys
nuddiugo, nes darbštus vyras,
atrades parapijos suirutę ir
silpną bažnyčios finansų sto-
vį stvėrėsi darbu. Be dauge-
lio kitų dalykų su pagalba pa-
rapijos komiteto surengta ba-
žnyčios naudai fėrai, kurie
atsibuvo 22-23 ir 24 lapkričio.
Kas atnešė gerokai pelno, nes
žmonės atjausdami reikalą rė-
mė kiek išgalėdami.
Vyčiai stiprėja.
Drauginis gyvenimas ima
stiprėti. L. Vyčių 24 kuopa
sparčiai auga, šiaip buvo jau
visai apmirusi. Blaivininkų
28 kuopa irgi tikisi nemažai
savo darbu paramos iš naujo
klebono. Neseniai susitvėrė čia
Labdarybės kuopa, vienu žo-
džiu skubiai bundame iš dva-
sios skurdo.
P. C.

NEWARK, N. J.

Gėrimų ir valgių gaminimo
kursai.
Pirm trijų savaitių galu-
tinai susitvarkė buvusi apmū-
gus Newark'o pilnųjų blai-
vininkų kuopa.
Gaila, kad po šiai dienai
kuopos sekretorė apie tai ne-
pranešė laikraščiuose, kaip
kad buvo nutarta. Dėlto tai
nieko nežinia nei apie tos kuo-
pos veikimą, nei apie jos val-
dybą.
Paskutiniame kuopos susi-
rinkime tapo nutarta steigti
vakarinius kursus mokinties
valgius virti ir gėrimus ga-
minti. Tie vakarinieji kur-
sai jau gyvuoja. Ketvergo
vakarais kas savaitę moteris
renkasi minėtų dalykų mo-
kinties. Prie blaivininkų su-

CEDAR RAPIDS, JOWA.

Bedieviai proto neteko.
Laisvamaniai ir socialistai
susidėję parsitraukė velnių
pardavinėtoją Mockų. Tasai
pabalda buvo lapkričio 25 ir
26 d. Pirmą vakarą biauriai
išniekino Bažnyčią ir kunigus,
o antrą vakarą kalbėjo apie
pragarą, pasakodamas, kur
yra pragaras. Esąs Palesti-
noj, ties Joruzolium. Iš Chi-
cagos į pragarą bėdam nu-
važiuoti \$2000, o turtingam \$1.
000. Pardavinėjo pragarą
mapas po 10 c. Ir nurodė kiek
karščio pragare.
Matyt bedieviai visai pro-

to neteko.
Susirinkusieji šoko kriti-
kuoti burnotoją. Kilo triukš-
mas ir taip ergeliu viskas pasi-
baigė.
Dar turiu pridurti, kad jis
vartoja tiesiog paleistuvinę
kalbą.
Zinojau apie socialistų ir
laisvamanių nupuolimą, bet
nežinojau, kad jie ant tiek yra
nupuolę, sušlykštę, kad ne-
tekę visokio padarumo.
Genys.

WATERBURY, CONN.

Penkių metų sukaktuvės.
Čionai Šv. Jurgio Kareivio
Kankintinio dr-ja rengė savo
penkių metų sukaktuves, ku-
rios atsibuvo lapkr. 25 d.
Sukaktuvių programas
buvo papildytas su balium, te-
atru ir šokiais. Prasidėjo nuo
antros valandos po pietų ir tę-
sėsi liki 6 val. vakare. Vaka-
re gi, nuo septintos prasidėjo
teatras. Čionais reikia pažy-
mėti, kad Šv. Jurgio kaip
katalikiškai draugijai pridė-
jo pirmiausiai užpirtk mišias
šv. ir padėkoti Dievui už pra-
eitį; o tada pradėti linksmin-
tis. Tada tai būtų galima
pasakyti, kad Šv. Jurgio dr-ja
pasielgė, kaip tikra katalikiš-
ka draugija. Bet dabartės,
tai tikta katalikiškos draugi-
jos vardas o pasielgimas tai
kaipo paprastos "neprigul-
mingos".
Žmonių buvo daug.
Kas link žmonių tai ant ba-
liaus ir teatro buvo prisirinkę
galima sakyti pilnutę svetainę.
Sulošė "Aušros" teatr. dr-ja
"Piktą Dvasią," dramą 3-juo-
se aktuose. Reikia pažymėti
kad "Aušros" dr-ja pasielgė
kaipo tikras lietuviško ir ka-
tališkiško jaunimo ratelis, nes
sulošė veikalą ištikro katali-
kiško gyvenimo ir be to prieš
perstatymą buvo pardavinėtas
jaunimo laikraštis "Vytiš"
arba L. V. organas. Kas link
veikimo tai teatras buvo artis-
tiškas. Aktoriai buvo puikiai
ir tinkamai apdirbti.

NORWOOD, MASS.

Balius ir teatras.
25 d. Lapkričio, Padėka-
vonės Dienoje L. R. K. Šv.
Jurgio parapija turėjo balių
naudai naujai statomos bažny-
čios; kuri greitai laiku bus jau
galutinai užbaigta. Progra-
mas buvo toks: 2-tra val. po
pietų prasidėjo šokiai. Vėliaus
7:00 val. vakare buvo persta-
tytas teatrukas "Trys Myli-
mos" ir pasikalbėjimas Mai-
kio su Kaziu. Kaz. rolę atli-
ko P. Kučinskas, Maikio P. Kal-
vaitis, atliko gana gerai.
Toliaus sekė perstatymas virš
minėto teatruko. Gana nu-
sisekė gerai ir prijuokino pub-
liką, matomai buvo užganė-
dinti visi. Tą liudijo ilgas
delnų plojimas; kad net aktor-

iai turėjo pertrankti savo ka-
bą kelis kartus laike lošimo.
Ypač čia turiu pagirti mote-
ris, nes nenulstandčiai darbuo-
jasi visuomenės labui. M.
Didžbalienė ir O. Verseckienė
teip pat iš vaikinių J. Kavaliar-
ekas. Šios minėtos ypotos
daug jau kartu palinksmo
Norwoodo visuomenę, teippat
ir šį kartą atliko gana gerai
savo roles.

Bet už vis labiausia tai tu-
riui pagirti F. Karniluką ir M.
Karniliutę; tai yra brolis ir
sesuo jaunuoliai. Yra Ameri-
koje gimę ir auge, bet motin-
os gerai išauklėti, kaip katali-
kiškoje teip ir Tautiškoje dva-
sioje. Teipgi nežemina savo
prigimtos kalbos ir nesigėdi
savęs pasirodyti lietuviams.

Taip pat dirba del visuo-
menės ir pakėlimo lietuvių
tautos. Taip lošimu ir daino-
mis palinksmo savo tautie-
čius. Taigi ir šį kartą labiau-
sia patiko publikai, F. Kar-
nilukas tikrai artistu pasirodo
scenoje. Taip pat ir jo sesutė
Martytė. Dar turiu priminti,
kad tų jaunuolių tėvai irgi
verti pagyrimo, kurie moka
savo vaikučius taip gražiai
išauklėti Katalikiškoje ir
Tautiškoje dvasioje. Linkė-
tina, kad neužgestų širdyse
meilė lietuvištes.

Žmonių buvo ne mažai ir
visi buvo patenkinti tuom va-
karu, linksmai išsikirstė į
savo vieteles.

V. A. Š.—a.

GERB. KUNIGŲ ATIDAI.

Nekurie iš gerb. kunigų kad jis yra vagis ir šelmis.
klausinėjo (net manęs paties,)

delko; girdi; "Žvirbli" 2 N.
neatskrenda. Tuo tarpu "Zv."
2 No. jau senai išėjo. Šiuo-
mi pranešu gerb. kunigams,
kad beveik visiems buvo pri-
siųstas "Zv." 1No. del pasiū-
rėjimo, o tolesniai aš atsiky-
siu tikta pas tuos, kuriems
aš patinku. Todel kas nori-
te gauti mano 2 ir sekančius
gražius No. No. malonėkit man
pranešti.

Su žema pagarba
"ŽVIRBLIS"
Box 576 Forest City, Pa.

APSIVOGĖ IR PABĖGŲ.

Laurnas Deltuvas vargoni-
ninkavo Bentleyville, bei Ell-
sworth, Pa. nuog birž. 15 d.
1915 m. Gruodžio pirmą die-
ną susidėjęs savo visą mantą,
niekam nieko nesakęs, išdumė.
Blogai padarė, kad nieko ne-
sakęs klebonui "išrunino," bet
tai pusė bėdos. Tik L. Deltu-
vas apsigovė. Neuzmokėjo
štorininkui Jonui Kriškiui
\$60.00, Jonui Ulickui, pas ku-
rį gyveno nekurį laiką 35.00,
vienam-kitam buvo kaltas po
dešimtinę-kitą. Išvežė iš ba-
žnyčios daug notų (gaidų). Iš-
vežė klebono nemažai knygų,
kaip anttai: Mišiolą, Lialio
žodyną ir daug kitų.

Laurnas Deltuvas buvo at-
vykęs į Bentleyville bei Ell-
sworth, Pa. iš Gardner Mass.,
kur sakėsi dirbo fabrike porą
metų. Pirmiau jis vargonin-
kavo pas kun. Jucaitį, Law-
rence, Mass. Manoma, kad L.
Deltuvas sugrįžo atgal į Gard-
ner, Mass. Jei kam teks susi-
tikti su L. Deltevu, žinokite,
Kun. J. Misius.

GERIAUSIA KALEDŲ DOVANA

Užrašyk Metams

VISŲ MYLIMŲ LAIKRAŠTĮ
'DARBININKA'

EINA KAS ANTRA DIENA
NE'ATIDĖK!

Pripildyk žemiau paduota kupona ir prisiųsk su Money Orderiu
o mes pasiūsiame tamstos linksmiams draugams, prieš Kalėdas,
puikias korteles, pranešdami apie dovaną ir pradėsime jiems
siuntinėti "Darbininką" su Kalėdinio numeriu. Tuojaus tą
atlik, kad paskui nerūpėtų.

"Darbininkas", 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.:
Siunomi prisiunčiu \$.....*už kurios malonėsite pasiū-
sti Kalėdų korteles ir užprenumeruoti "Darbininką" ant
metų pradectant su Kalėdinio numeriu, šioms ypatoms:-

1. Vardas
Adresas
2. Vardas
Adresas
Mano vardas
Adresas
*Metams \$3.00; Pusei metų \$1.50; Keturiems mėnesiams \$1.00.

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų
čėverynų, tai-gi nepamiršk, kad mano krautuvė
yra užlaikomi geriausi tavorai.
ČEVERYKAI Vyrų, Moterų ir vaikų, ge-
riausia padaryti, pagal naujausią madą, kožna
pora garantuojama.
VYRŲ SKRYBELES VISOKIŲ KAINŲ.
Šiaip jau užlaikome visokius vyrų aprėdalus,
marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.
MASŲ KAINOS ŽEMESNĖS UŽ KITŲ.
NUOSIRDŽIAI UZPRAHOME.
C. P. YURGELUN,
377 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKA Kriaučka

Padarom moteriškus drabu-
žius, vasarinius ir žieminius
po naujausią madai.
A. ČEPULIONIS,
242½ W. Broadway,
(Virš "Darbininko" spaustuvės.)
So. Boston, Mass.

RAROTAI.

Papročiai Lietuvoje, prie apeigų Metinių švenčių namuose ir bažnyčioje.

(Iš jaunystės atsiminimų)

Buvo subatos vakaras prieš pirmąjį nedėdienį Advento. Tą visą savaitę buvau namieje iš prieštasties kad mūsų mokykloje keletas vaikų apsirgo rauplėmis. Tai Kalėdoms tais metais mūsų mokyklą paleido kaip tik Adventui užstojus. Aš nors mėgau mokytis, bet linksmas grįžau namo mastydamas, ką aš tą laiką veiksiu...

Labai man tiko tas laikas, nes kaip sakoma, prasidėjo ilgi vakarai. Kol šviesu būdavo, liubos lauko aptvarkydavo ir temstant visi susirinkdavo į pirkėjų. Pavakarieniaus vyrai pančius sukdavo, ar taip ką veikdavo. Mergos verpdavo, ar siūdavo, ar taip ką veikdavo. Mama su mažesniaisiais plunksnas plėšydavo, ar vilnas kedendavo. Tie vakarai būtu nuobodūs, jeigu taip tykliai tik dirbtų, bet ne tie vakarai labai linksmi būdavo. Dažna mergos dainuodavo, vyrai joms pritardavo storesniu balsu. Tikus geram ūpiui, kai kada užtraukdavo ir mūsų tėvukas labai storu drebančiu balsu, būk pajukdamas mamą, iš ko dažnai visus prajuokindavo. Kaip užtrauks savo paprastąją:

Eiva, boba, pupų kult.
Riukt, riukt, negaliu,
Nei sveikatos neturiu.
Mamai būk tas nepatikdavo, griebdavo mušt; rinkt, rinkt į kuprą, sakydama: Tik jau tu tėve, nušlilk su savo dainomis, tegu jaunesni dainuoja! O mūsų Ona moko neįsėmama daugybę dainų. Adventui užstojus nustojom dainavę. Vietoj to pradėjo pasakos sekti, ir mišlus minti. Čia man buvo puiki progą. Neapleidau neišgirdęs nei vienos pasakos, nei mįslės neužrašęs. Surinkau arti keturių šimtų tų mišlų, ir apie tris šimtus pasakų, kurias atvažiavęs į Ameriką pasiunčiau ponui Dr. Basanavičiui į Varną (kaip dar ten jis gyveno), už ką širdingai man laišku padėkojo; labai buvau užganedintas, kad nors tiek galėjau patarnauti savo tautai.

Mama, įėjus į virtuvės į vidų pasakė, kad ryto jau prasideda Adventas: Isidainuokite, girdi, visas daineles, kurias tik mokat, kad nepamirštumėte, nes keturias savaites silsėsitės nedainavę. Jan šį vakarą nei vienas paprastų darbų nedirbo. Vakarieng pavalgius, kiekvienas susirėngė tvarkoje rytynui išėjinius rūbus, ir ėjo gulti, o tėvukas sakė: "Vaikai, kurs tik rytį pirmą išgirsitę pirmus gaidžius giedant, tuojau kelkitės ir budinkite kitus, kad nepamigtumėte ir nepasivėluotumėte ant Rotų. Skirstėmės ir ėjome gulti.

Pramigus kiek išgirdau, kad jau tėvukas stambiais žodžiais kalbėjo: "Tėve mūsų, o pabaigęs šaukė: "Vaikai, vaikai, kelkitės, kad nepavėluotumėte į bažnyčią, nes jau sietynas paludinaičiuose." Tuo visi subruzdavo, sukilom. Mergos pyknės kasas, vyrai skutosi barzdas, mama gamino pusrytį, o tėvukas pasiėmė rožanėnes knygas ir pradėjo giedoti: "Sveika Aušros žvaigždė šviesi." Mes visi pritarėme. Taip smagiai visi gėdojome, tarsi ramesnę valandą bėgu kada rasti galima, ir nei nejutom, kaip pabai gėme visą rožanėčių. Pabai gus, mama davė pusryčių. Tą rytą pusryčiai buvo labai skanūs. Viena, jau buvo pravarvart, smagiai pasigiedojus, o kita buvo skaniai pagaminanti: juka su čiobrais ir su žaisiena. Visi skubino valgyti, o pavalgę rengėmės į Rotų. Vyrai vadino ir mane drange eiti. Nors aš ketėjau eiti kartu su tėvuku prašvitus ant sumos, bet buvau žingeidus nors kartą pamatyti, kaip rarotai būna bažnyčioje švenčiami. Pasiprašęs mamos, apsiėngiau ir kartu su kitais išėjau.

Oras buvo tykus. Grįntša-

lai buvo stipriai sušalę. Žvaigždutės mirgėjo tarsi pavargusios, ir mažumu skendo šviesoje aušrai brekštant, tik aušrinė narsiai žengdama augstyn, ir vesdama dieną, šviesti, bet ir ją pačią aušros šviesa stelbė. Visuose kraštuose girdėjosi trepsėjimas einančiųjų. Kur nekur sulijo šnelis, ar kas nusikosėjo. Kas kartą pavijome daugiau einančiųjų, arba mus kiti pavijo, ir štai nejutom, kaip priėjome šventoriaus vartų. Bažnyčios durys be paliovos varstėsi. Pasieniais apie klausyklos stovėjo eilės norinčiųjų prieiti išpažinties; tai vienas mastė, ką, ar gal skaitėsi savo nuodemes, kitas mažuma suširpus trynėsi rankas, kitas barškino galais batų į akmenines grindis. Šildydami kojų pirštus. Pašaliuose bažnyčios dažnai girdėjosi sunkūs atsidūsimai, ar žiojavimas — tylūs, neaiškūs šnibžėjimai, retkarčiais, tarsi, išsiveržianti žodžiai, tai "Tėve, mūsų," tai "Sveika Marija," ar Dieve susimilk ant manęs nusidėjėlio!... Atsikartojo kartas nuo karto tanlus barškimas klausyklių langelių, kada klebonas, ar kamendorius atleido atlikusius išpažintį.

Sugaudė varpai, jų gaudžiantis balsas, tarsi, milžiniška jėga perskyrus dangaus skliautą šaukė, ir klabinio i dangaus duris, — varvinkite dangaus rasą, iš augštybės; debesyse išduokite Teisingąjį. Bažnyčioje, tarsi, sujudo žmonės, ir laukė kažko nepaprasto.

Žvakės viena po kitos užžibė ant altoriaus, ir ant bažnyčios sienų, tarsi, vakaro laike blizgančios žvaigždės ant dangaus.

Kunigas pasipuošęs apeigų rūbais, žengė prie altoriaus, o tarnai ėjo pirma jo, tvarkydami kelią. Kilo iš pamažų giesminčių balsas, tarsi praskendęs vilnyse vargonų gaudime.

O, Dieve į ausis savo Priimk maldas tarnų Tavo. Žmonės puolė ant kelių. Suvienuyt maldų, tarsi, debesiai kilo link Augštesiausio su tūkstančiais visokeriopų prašymų ir atsidusių; — kas juos galėtų suskaičiuoti!...

Pasibaigus Rotomats, aš tuojau grįžau namo, bet labai ramus. Rūpėjo man tiktai, iš ko aš galėsiu sužinoti, ką tai tas viskas reiškė, nes daug ką naujo pastebėjau, ypač tai, kad Panos Šv. Marijos altorius skirtinai nuo kitų altorių papuoštas, ir ties pačiu viduriu viena daug storesnė žvakė už visas kitas augščiau pastatyta ir papuošta baltu kaspinu. Maniau viską sužinojau, jei nuo namiškių, tai nuo mokytojų.

Vakare, susirinkus visiems į pirkėjų, pavakarieniauome. Aš užklausiui: Na, kas iš jūsų daugiausiai žinote, tai turite papasakoti, ką ir paaiškinti ką aš šiandien bažnyčioje mačiau. Visi pradėjo iš manęs juoktis, atsakydami: "O ką mes galim žinot, ką tu matei." — Aš susipratau negerai pasakęs, ir teisinausi, kad norėjau žinoti, kodėl tas šv. mišias vadina "rarotais," kodėl jos apeigomis skiriasi nuo paprastųjų, ir kam ta viena žvakė papuošta baltai už visas kitas augščiau pastatyta. Visi nutilo, ir mastė. O tėvukas atsisukęs lengvu balsu pradėjo pasakoti: "Vaikeli, rarotai, (kiti sako Arotai) yra lotynų žodis Išsitarimas — Rorate coeli — reiškia: Varvinkite dangaus rasą, arba; dangau, nuleisk rasą. Kada Dievas pirmiesiems mūsų Tėvams prasiakalčius Rojuje, jiems meldžiant pasigailėjimo, Dievas jiems prižadėjo atsiųsti Išganytoją, tai žmonės laukė to Išganytojo ilgus laikus. Kiekvienas maž-ne raštas pranašų Seno Įstatymo, minėjo apie tuos žmonių troškimus ir vilėsi, kad ateis Išganytojas. Kada jau artinosi laikas, tai-gi pranašas Izaias taip kalba: — Varvinkite dangaus rasą iš augštybės, dėlto tos šv. mišios laikosi prieš aušrą kaip paskaita šviesybės nužengiančios, tai yra Jėzus-Kristaus.

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA—

Gyvam džiaugsmas- Sergančiam Viltis! Mirštančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamąstai, kas ji yra ir dėlko pats neprisiiraši.

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: —

- 1) Apsaugoja narių gyvatis ir moka pomirtinės \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
- 2) Moka pašalpą nariams-ligoniams kas savaitę po \$3.50, \$7.00, \$10.50, ir \$14.00.
- 3) Šelpia neigalinčius narius ir našlaičius.
- 4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai.
- 5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
- 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigais ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokeskis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi ko ne visur po visą Ameriką, kur tik lietuvių apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštininką, šiuo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS,
112 N. GREENE ST., :: :: :: BALTIMORE, MD.

Visa ta paslaptis likosi per tarpininkystę Šv. P. Marijos, kaipo sandora tarp dangaus ir žemės. Dėlto ir tos šv. mišios paskirtos garbei Šv. P. Marijos, ir tos mišios dažnai būna prieš altorių Dievo Motinos, ir ta žvakė papuošta ir iškelta augščiau kitų, reiškia Šv. P. Mariją, ir Jos nekaltybę, ir kaipo Augštesiausią tarp dangaus ir žemės sutvėrimų, nes tai yra sostas ir gyvenimas paties Sutvėrtojo viso pasaulio.

Pabaigus tėvukui pasakoti, pabučiavau aš jam į ranką ir pasakiau ačiū, o ėmęs užsirašiau savo atmintyje.

Paskui visą vakarą giedojome adventų giesmes. Dieve mūsų, Dieve didis, Anksti aušrą aš išvydęs, Tavo gėrybę pagerbiu.

J. V. Kovas.

WATERBURY, CONN.

Žinių žinėlės.

25 d. lapkričio š. m. S. L. R. K. A. 71-ma kp. ir drauge pašelpinis skyrius po vardu "Šv. Jurgio kankintinio dr. ja sūrengė 5-kių metų suakutėves nuo įsikūrimo kp. — dr. jos. Balius prasidėjo apie antrą val. po pietų. Vakare-gi Teatro "Aušros" dr. ja sulosė trijų veiksmų vaizdėlį "Pikta Dvasia." Lošusėji atliko savo užduotis pusėtinai; matytis, kad "Aušriečiai" stengiasi, kas kart geriau prisiruošti lošiant veikalėlius. Čia reikėtų pasakyti šis-bet tas apie rengėjus, kurie vardu dr. jos—kp. veikė. Berods tai buvo suakutėves 5-kių metų? Vienok pamiršta ar nepriduota tam svarbos parodyti visuomenei kaip toji dr. ja — kp. nuveikė per penkis metus savo gyvavimo! O tai svarbu yra žinoti netik tos dr. jos — kp. nariams bet ir ketinantiesiems palikti josios nariais ateityje. Kodel tos įvyko tai neteko girdėti, nei patirti. Žmonių buvo prisirinkę ant Teatro-Balious pilnutėlį svetainė.

Lošė "Gėlių Darželį." 26-ta d. lapkr. vak. Šv. Juozapo par. mokyklos mergaitės, lošė "Gėlių Darželį," po vadovystę p. J. Kovo. Nors lošime dalyvavo virš penkiosdešimt mergaičių: senumo nuo septynių iki dešimties metų, tačiau viskas išėjo kopuikliausiai ypač susirinkusieji negalėjo atsidžiaugti, girdėdami tokias mažulutes mergaites dainuotų sutartinai. Užvis puikiausiai žaidė "Oi tu Jeva, Jevužė..." plojimams rankų nebuvo galo. Tai nuopelnas par. mokyklos ir pasišventimas mokytojų p. J. V. Kovo. Garbė lai būna už tai!...

Kalbėjo kun. Dr. A. Maliauskis.

Tą patį vakarą kalbėjo iš Lietuvos atvykęs svetys kun. Dr. A. Maliauskas. Graudžiai piešė vargus Lietuvos mūsų

tėvynės, retkarčiais žmonės girdėdami apie baisiai šunai, kintą mūsų šalį, vargus pabėgėlių, šluostėsi ašaras... Moterėlės net balsiai pradėjo raudoti. Kalba buvo nuosekli, kiekvienas žodis pasakytas turėjo giliai reikšmę bereikalingai užsipludinėjama, kad važinėdamas gira vokiečius ar peikia rusus. Tas netiesia — kalbėdamas nurodinėja savo kalboje, kad kaip vokiečiai, taip rusai yra — draskančiais žvėrimis karės laukuose...

Aukų laikraščini "Vilčiai" surinkta virš dviejų šimtų dol.

Gaila labai, kad gėrbt. kun. Maliauskis renka vien tik laikraščini. Nes jeigu būtų rinkęs "Tautos Fondo" vardu nukentėjusiems nuo karės suokėlimui, tai būtų surinkęs dvigubai... Tą patį vakarą girdėjosi balsų sekančių: kad reikia Lietuvai ir dvasios maitos... Vienok, reikia nepamiršti ir gyvastį gelbėti nuo šalčio ir bado... Ypač dar ir tas kenkė, nes aiškiai buvo visur kalbama prieš prakalbas, kad ir "Tautos Fondo" skyrius prisidėjo prie rengimo prakalbų ir bus rinkta nukentėjusiems nuo karės suokėlimui. Iš-ėjo visai atbulai. Daugelis susilaikė nuo aukavimo...

Didelės iškilmės!

27 d. lapkr. š. m. buvo surengta didelis parodavimas gatvėmis. Mat Waterbury's susilaukė naują "City Hall," kurios pastatymas lėšavo vieną milijoną dol. Miestas buvo puikiausiai išpuoštas, gatvės išliumnuotos įvairiais elektriniais žiburais. Iškilmės prasidėjo "Padėkavonės" dienoje ir traukėsi tris dienas. Pažymėtinos yra apeigos prieš atidarymo naujos "City Hall,"

SALIŪNAS.

Barngūs brolieliai ir seselės, iš perskaitytų lig šiol aprašymų ir paaiškinimų dalykų stovio, aiškiai suprantame, koks mūsų turi būti siekis, kokie keliai ir būdai randasi dėl pasiekimo to viso, kokiuos pavojus mes pragyvenime, ir kokiame stovyje dabar esame.

Trumpai sakant, tai jau apžvalgą savo jėgų padarėme. Taipos apie baisumą, žiaurumą, begėdiškumą ir daugumą mūsų priešų ir-gi numanome. Dėlto ir stojame į kovą visi iš dūmo.

Bepigu kariauti su atviru priešu, kad ir su baisiausiu, nes visi jį žino, mato ir nekenčia ir kiekvienas gerą žmogus kariaut pasišvenčia.

Bet mes turime vieną priešą—Saliūnų Valdona-Alkolį, arba kaip kai-kurie lietuviavadiną "rupužių ašaras." Jisai yra pavojingiausias ir baisiausias mūsų neprietelis, ir jį į visų pirmiausiai turėtume atkreipti savo užpuolimui. Jau pirmieji — pirmos mobilizacijos kareiviai po vadovystę "Tautos Rytų" apgulė ir laužo priešo apkasus. Ale daugelis iš mūsų dar kaip reikiant nesupranta ir nepažįsta to baisaus priešo ir su juom dar iš seno priripato bičiuliaują, uoliai lankydami jo štabo buveines — saliūnus ir kitas girtuokliavimo įstaigas. Ir tuomi daro labai didelę blėdį sau ir visai savo pusės armijai teisiųjų. O kas baisiausia, tai pragerdami savo kruvinai uždirbtus centus, didina galybę to baisiausio neprieteliaus varguolių darbininkų ir visos žmonijos. Tai tokiems savo broliams talpiname porą vaizdėlių, paimtų iš mūsų žmonių gyvenimo čia Amerikoje, ir tikimės, kad tas bent kiek jiems padės suprast blėdį daromą savo labui, bičiuliaujant su didžiausiu lietuvių priešu — Alkoliu — Girtybe.

Saliūnas — tai žemiausia įstaiga, kokia tik kada buvo, yra ar bus pasaulyje.

Saliūnas — tai mokslainė žmogudžių žudančių kaip save, taip ir mylimiausias savo ypatais vien tik dėl palaikymo saliūno biznio ir savo kaip medžiagikos taip moralės gerovės ir naudų ardymo ir gaisrinimo.

Saliūnas tai išdirbtuvė visokių bepročių, elgetų ir ištverkėlių.

Saliūnas tikėjimui, dorybei ir nekaltybei — spastai, nuodai ir kilpos.

Saliūnas — tai visudidžiausias gėrikas kraujo ir prakaito mūsų brolių varguolių darbininkų...

(Iš knygelės "Imk ir Skaityk.")

kame protestonų pastorius G. O. Davenport ir katalikų kun. Fitzsimons, klebonas par. "Immaculata Conception," atliko apeigas atidarymo, dalyvaujant valstijos, miesto įvairiems valdininkams. Malonu žiūrėti į tai, nors abiejų dvasiškių skirtingos pažiūros nekuruose religijos klausimuose. Bet-gi tautiškuos klausimuos stovi abudu kaip vienas, kalba viens po kito iškilmingai apie meilę ir ištikimybę Tėvynei — Amerikai ir jos laisvei... Žmonės išreiškė abiem pagarbą dideliu rankų plojimu ir krikštavimu... Man-gi lietuviui ateiviui širdį spaudžia, kaip replėms, ašaros bėga iš akių girdint tokias jausmingas kalbas ir sątaiką-meilę, išreikštą savo tėvynei, ir jos laisvei.

Akies mirksnyje prisiminė man mūsų tėvynės Lietuvos padėjimas ir kaip jos sūnūs vietoje jos gyvybę gelbėti stato ant pirmos vietos savo "aš" su klausimu kas turi tą atlikti... Viršminėtoje parodoje dalyvavo Waterbury'o visos vietinės dr. jos organizacijos, išskyrus lietuvius. Nors iš pradžių lijo, vienok, parodai mažai užkenkė, nes lietuvių buvo trumpos. Vietiniai anglų dienraščiai rašė, kad gatvėmis maršavo virš dešimties tūkstančių. Pabriežė kad tokiuos iškilmės yra pirmą kartą įvykę šio miesto istorijoje. Tarpe lietuvių buvo keletas areštavimų, mat padėdami švesti amerikoms neiškęsda-vo būti užuomaršoj, tai nors pasigėrė turėjo progą gauti "raidą" policijos automobilių į kalėjimą, nuskeltos buvo kelios nosys...

Kalbėjo šliupas.

Lapkričio 28 d. š. m. S.L.A. apskritis parengė prakalbas, kalbėtojai buvo: M. Vokietaitis iš New Haven, Conn. ir Dr. J. Šliupas iš Scranton, Pa. Vokietaitiui nekuri "raudo-tonosis" nedavė kalbėti apie S.L.A. reikalus koliodamas bauriais žodžiais: "Meluoti tu — ... Šalin toks melagajus..." Truksmas iškilo p. Vokietaitis savo kalba užbaigti negalėjo...

Antrasis kalbėtojas kalbėjo dviem atvejais. p. Šliupo kalba buvo paprasta. Seną savo nudėvėtą giesmelę pagiedojo. Atsiliepė ir apie p. J.

Taip kalbėjo senelis Motiejus savo broliavai-kiams, norėdamas jiems inkvėpt iš mažens ne-apykantą link tos prakeiktos, žmones tvirkina-nančios įstaigos; o senelio rimtas prakilnus veidas, ir melynios skaisčios drąsios akys, buvo aiškiu atspindžiu jo vidujinių širdies jausmų, ir jo didelės neapykantos viso ko nedoro, o ypatingai saliūno su jo visais ištvirkinančiais žmogų žiedais — paeinančiomis iš girtuokliavimo nedorybėmis.

Jiems bešnekučiuojant pasigirdo šalimni stovinčiuose, apdriskusiuose namuose bausis šauksmas — klyksmas susimaišusių į vieną krūvą, širdį perverenčių moteriško ir kūdikiškų balsų ir atgarsis daugomų puodų ir torielkų šukų žvangėjimo. O virš to viso užimo, žvangėjimo ir klegesio viešpatavo keiksmas inirtusio vyriškio, tokiais bauriais žodžiais, kad net senelio širdis sudrebėjo, ir žvirbliai, ir tie, išlakstę į šalis, kad nesiklausyt to blevizgojimo. Tik vien vaikai, nors iš baimės ir prisiglaudę galvutes prie senelio, bet vis-gi žingeidavo: kas ten darosi, kad toks viduje ala-sas.

Staiga atsidarė su trenksmu durys ir stojo prieš akis baisiausias reginys: Moteriškė basa su apdraskytomis rūbais, palaidais, suveltai, sutaršytai ir pasiiausiųsiais plaukais; su išblyškusi, pageltusi ir pergaždintu veidu, su indubusiomis, užvertomis ir prigesusiomis akimis, — laikė, arba geriau sakant spaudė prie savo nuogos krutinės klykiantį maželį, gal kokio mėnesio kūdikėlį. Pusuogę mergicikė kokių dviejų trijų metų, įsikibus abiem rankutėm į motinos sijono padelkas, išsižiojus visa gerklė kildė širdį perveriančių spiegančių balsu. Šalė lovos drypsio kūnelis vaiko kokių penkių metų ir nekrutėjo, o vyriškis dikto ūgio ir stambaus kūno sudėjimo, ale su mėlyna nosia ir išpurtusiu nuo girtybės veidu, su išverstomis, perbalusiomis, sužvėrėjusiomis baidiomis akimis tą nelaimingakūnelį kojomis spardė, kartu keikdamas bauriausiais žodžiais, kokiuos galima išgirsti ir išmokyti vien saliūno akademijoje.

Ant laimės, pro šalį ėjo poliemonas — sargas visuomeniškos tvarkos. Išgirdęs tą klyksmą, paskubėjo su pagelba nelaimingiesiems.

Inpuolė kaip liūtas į vidų, nutvėrė už rankos sužvėrėjusį girtuoklį ir nusigabeno į kletką — pasilsėt.

Vaikai, tai regėdami, paklausė senelio: už ką tą žmogų "dėdė" suraštino? — Vaikučiai, už prakeiktą saliūną, atsakė senelis.

\$100.00 Dovana 21 akmens 14 k. auksotas LAIKRODĖLIS \$ 6.65

\$100.00 duosim kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti pardavinėja ant 21 akmenio 14K. Gold Filled, Gvarantuotą ant 20 metų laikrodėlį, kol mes parduodame už \$6.65, ir duosime 35 augščiau padėtus prezentus dykai.

Prie užsakymo norime įvesti ir išplatinti tarpe visų ant 21 akmenio laikrodėlius, mes padarėme didžiausį nuleidimą del kiekvieno, kuris prisius mums šį apgarsinimą ir 20 centų iškalno, mes tuojaus pasiusime per krašą arba Ekspresu del iš-tyrimo ant 21 akmens, 14K. Gold Filled laikrodėlių trimis viršais, gražiai išbraižiotas, gvarantuotas ant 20 metų. Kuriam, mes nu-mušame kainą iki \$6.65, ir priedo prie to laikrodėlio duosime 35 prezentus visiški dykai. Retežėli su kabluku, 32 cal. Revolverį (Model), Durtuvą, Pypkę, Žiūroną, Peiluką, Fontaninę plunksną, (Miniature) Budilninką laikrodėlį, Britvą, Puoduką, Kryžiuką, Žiedą, Branzalietą, Šliūbinus žiedus, laikrodėlį (Model) su špilkute, laikrodėlį su Branzalietu, Špilkutę, Mankietams ir Kalnieriams guzikui, Kišeninis veidrodėlis su šukoms, Kriukutį ir Krapstuką. Kada laikrodėlis ir tie 35 prezentai bus atnešti į jūsų namus ir jeigu jums patiks užmokėsite likusius. Tas laikrodėlis gvarantuotas ant 20 metų ir per tą laiką, mes taisome arba apmainome ant naujo dykai. Tik reikalaujame prisiusiti mums 20 centų stampomis su laikrodėliu, apmokėjimui persiuntimo lėšas.

Jeigu jūs norite turėti gerą laikrodį, tai pirkite tikrą ant 21 akmens, 14K Gold Filled, gvarantuotą ant 20 metų.

Iš Kanados visai pinigai turi būti prisiusiti iš kalno. Naudokitės šiuo pasiūlyjimu ir prisiuskite kuogreičiausiai užsakymą.

Adresas toks:

UNION SUPPLY COMPANY, DEP. 146, ST. LOUIS, MO.

Nebuk be gero Katalikiško laikraščio.

Užsirašik sau ar savo pažistamiesiems Lietuvoj bei Amerikoje "Išėivių Drauga"

KURS 1915 METAIS EIS KAS SAVAITĖ PADIDINTAS IR PADAILINTAS, TALPINS:

1. Vėliausias žinias iš karės.
2. "Seno darbininko atminimas" užvaidintas "Svieto perėjūnas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvaidintą "Iš Škotijos į Lietuvą ant motocikletkos."
4. "Škotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. "Lietuviai Anglijoje."
6. Korespondencijas.
7. Peržvalgos ir margumynai ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.

Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš įvairiausių ir skaitymui vertėsiu laikraščiu.

Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoje, Amerikoje: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), Adresas:

Rev. Jos. Norbut,

MOSSEND, LANARKSHIRE, SCOTLAND.

Skaityk "šviesa"

DU KART MĖNESINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

JEI RŪPI BLAIVYBĖ,
JEI NORI PAGERINT SAVO BŪVĮ,
JEI TROKŠTI TAMSUOJE SVIESOS,
SKAITYK "ŠVIESĄ."

KAINA, METAMS 50c.; UŽ RUBEŽIŲ 75c.
PAVIENIS NUMERIS 5c.

Adresas: "šviesa"

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

UŽSISAKYKITE RIMTĄ MĖNRAŠTĮ.

"Pažangą"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinusiems lietuviams ir apsisakčiusiems darbininkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildinama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apreiškimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai-kriščiūnaiskoje dvasioje.

Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, atskiras numeris 25 c.

Adresas:

1800 W. 46 ST., :: CHICAGO, ILL.

Karė, mobilizacija...

Visi tautiečiai, jauni ir seni, vyrai ir moters, merginos ir vaikai, nei minutes neatidėliodami marš į mobilizacijos punktus. Kuogreičiausia ruoškimės į baisią, sunkią, ilgą karę. Sujungkime jėgas kariauti su baisiu, galingu, beširdžiu priešu, kurs baigia mūsų terioti. Baisius priešas pasalingu būdu įlindo mūsų širdyse ir skerdžia mūsų širdis, kaip meitėlius. Nejučiomis bausis priešas prieš mūsų tarp mūsų visokių nuodugų vabalų, kirmėlių, žalių, bjaurių šlužių. Del to įsibrovusio priešo mūsų tarpan mūsų širdyse emė skęsti varguose, nedorybėse.

Todel apsaukiame jam karę, kuri gal truks dešimtmečius, gal šimtmečius.

Kelkime kovos balsą nuo krašto iki krašto, didmiesčiuose miestuose, miesteliuose visose kolonijose. Pakelkime balsą, sujuskime, kad nuo mūsų balsų ir sujudimo sudrebėtų žemė, suvirpėtų oras ir kad nuo to sugriūtų paskutines didžiausio priešo tvirtoves ir drutvietes.

Visokios informacijos, nurodymai, instrukcijos kariniame muštre, strategikoje, ginklu, amunicijos, provizijos, kreiptis į generalio štabo buveinę.

Nuolatinės instrukcijos leidžiamos kas mėnuo. Per metus atsieina tik 50c. Generališko štabo adresas:

"Tautos Rytas"

Rev. J. Valaitis.

28 CHERRY STREET, :: :: PHILADELPHIA, PA.

Pažink Tikybos ir Doros Dėsnius.

Žinok, kad nuo amžių lietuviai buvo maldingi žmonės. Didžiama lietuvių ir Amerikoje tebėra tokiais. Tie tai geri tautiečiai privalo žinoti, jog jiems yra leidžiamas laikraštis vardu "TIKYBA IR DORA." Kiekvienoj maldingoj katalikiškoj šeimenoj privalo rasti tasai laikraštis.

"TIKYBA IR DORA" aiškina tikėjimo ir doros klausimus, atremia atskalių prikaliojimus ir užsiūpindėjimus ant katalikų Bažnyčios, deda gražių apysakėlių.

"TIKYBA IR DORA" rūpinasi žmogaus sielos lavinimu ir jos tobulinimu.

Užsakyk tą gerą laikraštį, o jis lankysis pas tave du kartus mėnesyje. Kainuoja metams tik 75c.

Jei "TIKYBOS IR DOROS" dar nematei, tai rašyk ir paduok savo adresą o vieną numerį gausi dykal.

Adresas:

1644 WABANSIA AVE. :: :: CHICAGO, ILL.

Jeį trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisąvaitinį
illustruota jaunimo laikraštį

"Vytį."

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTIS" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTIS" rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiškai-katalikiškoje dvasioje.

"VYTIS" leidžia Lietuvos "Vyčių" jaunimo organizaciją. Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "Vytis" siunčiamas už mėnesines mokesčius.

Prisiųsk savo antraštę ir už 2c. krasos ženklelį, o vieną numerį pažiūrėjimui prisiųsime veltui.

Visais reikalais kreipkitės šiuo antraštu:

"Vytis,"

731 West 18-th str., Chicago, Ill.

"Draugas" - Nesugriauinama Tvirtovė.

Sako, kad šioje gadynėje nesą nesudaužomų, neišgriaujamų tvirtovių. Netiesa.

Jau daug metų, kai socialistai ir laisvamaniai sujungtomis spėkomis atkakliausia bombarduoja ir antpuldinėja Amerikos lietuvių katalikų tvirtovę "DRAUGĄ." Ta tvirtovė netik kad atsilaukė, netik kad nubloškino visus priešų smugius ir antpuolius, bet dar išleido savo spėkų statytį tvirtovės kitur, kur priešininkai yra įsigalėję.

Todel ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spėkos yra šauniai sumobilizuotos. Stok išvermingųjų, nepergalmųjų pusėn, užsiprenumeruok "DRAUGĄ."

Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00.

Adresas:

"DRAUGAS" PUBL. CO.

1800 W. 46 ST., :: :: CHICAGO, ILL.

Juokų, pašaipos, pajuokos Laikraštis

"Žvirblis"

Nuo spalio mėnesio 1915 m. eina naujas vienatinis visoje Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: "ŽVIRBLIS," kurs visiems lietuviams didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už ištisus metus prekiauja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolerio gaus 25 centus, o už kožną šimtą surastų prenumeratorių (metinių) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingai praleisti liuosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pakvieskite į savo namus "ŽVIRBLI."

Leidėja Ona Janušytė,

Box 576 :: :: Forest City, Pa.

Broliai darbininkai!

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždė"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusi. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIĖINA TIK \$2.00.

Korespondencijas ir pinigų siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 RICHMOND ST., :: :: PHILADELPHIA, PA.

GERAS AGENTAS.

Man grįžus iš darbo ir bevalgant pietus kaž kas pasibeldė į stuba. "Komin," tariau aš ir prie sienkščio pasirodė su punda lakštų po pažastimi žinomas ciciolistų agentas, kaip jo pavardė, nežinau, tik šmideje jį visi vadina "Skustbezdžiū," kodėl, irgi nežinau.

— Labas atnurnas, sako jis ar draugas nenorėtum kartais kokio laikraščio bei knygos?

— Na, o kokių tamsta turi, pažingėdavau aš.

— Visokių, visokių, kokių tik nori, atsakė agentas. Štai "Šakė," "Keleivis," "Rankpelnis," "Kova," "Laisvė," "Naujienos," "Inkvizicija," "Macochas," "Džian Bambos spyčiai," viskas.

— Tai duok man "Išėivių Draugą," paprašiau aš.

— Ko!, nustebo agentas, tokio neturiu! Jug jis antai prieš darbininkus kovoja, su streiklaužiais išvieno ir kad ne jis — nebūtų europėjiškos karės buvę.

— Na, prašiau aš, tai duok "Draugą."

— Neturiu, papurtė galva agentas, jug jį leidžia kunigai! Tai kas darbininkui naudos? Aš turiu tik darbininkiškus.

— Tai gal turi, klausiau aš, naują "Darbininką?"

— Ne, atkirto agentas, atsiprašau, aš tik gerus laikraščius platinu, o "Darbininkas" rusų caro leidžiamas ir M. Yčas už jį medalį gavo.

— Tai ką gi tamsta turi, klausiau aš: "Lietuvą?," "Kataliką?," "Vienybę Lietuvniukų?," "Ateitį?," "Pažangą?," "Rygos Garsą?," "Vairą?," "Amerikos Lietuvį?," "Aušrą?"

— Viską turiu, tik to tai nėra.

— Na, tai duok nors "Eži," po čemeriais!

Agento plaukai pisišiaušę, ant galvos emė kilnotis pati savaimi kepurė, akis žiūrėjo plačiai.

— "Eži?" užklausė jis nu-puolusiu balsu. Sakai draugas "Eži?" Juk tai nedarbinikiškas laikraštis, socializmo edikas, donosčikas, kurs savo detektyvus ir žandarmėriją laiko.

— Ee, drauge, tariau aš, matau pyksti, kam "Ežys" Renkpelio Tamošių su Frankiu i durnių namus pridavė. Girdeją jie buvo vėl i šmide grįžę, pabėgę iš madhauzės, bet "Ežio" detektyvas vėl pridavę i vietą. Dabar Tamošių su Frankiu ne laiško i Renkpelį neparšo, o pirmia cicielistams ištisus pamokslus ir monologus sakydavo.

— Glubstva, atsakė agentas. Bet "Ežys" alkolį šmeižia, jis paskelbė ciciulistų evangeliją, ką buvo sekretu. Ar tamsta nežinai, kad "Ežys" užbadė Terbuką, išvijo i pipirų žemę daug protingų galvų? Oi, saugokis "Ežio," jis gali darbininką iš svieto išvaryt.

— Tai kai matau, tariau, tu nieko neturi.

— Kaip tai nieko? — pašoko agentas ir pribėgęs prie stalo emė traukti įvairius lakštus. Kiekvieną paeiliui siulijo man.

— "Štai, imk draugas, "Šakę."

— Kam man šakė? — klausiau. Aš jaučiu nelaikau.

— Ne šakę, ale "Šakę," toks laikraštis yra, jame pridėtas tikietais i ciciulistų dangų. Čia ir istorijų daug, tik vaikams nerodyk, ir kai policija ateis pakavok.

Pažiūrėjau, lakštai dideli, pažingėdavau, koks ten ciciulistų dangus. Bet pirtk nenorėjau.

— Imk, sako agentas, pigiai atiduosiu, tiktai trys penai.

— Aš už tris penus ir "Eži," gaunu, atsakiau.

— Na tai duok du penų eipeną.

— Neturiu, atsakiau.

— Tai imk už du penų.

— Kad ir tiek šiandien neturiu.

— Tai atiduosi kitą kart.

— Kad aš skolint nemoriu.

— Tai imk už peną eipeną. Nenori? Na, tai pigiau neg

sau kainuoja, atiduodu už peną.

— Neimsiu, sakau, gėda bus nuo kaimynų.

— Ale tik pažiūrėk, čia ir pikčeriai, ir dainos ir istorijos ir viskas. Imk, kaippo geram draugui atiduosi už eipeną. Nenori? Tai šia, imk uždyka.

— Kad, mat, sakau, lig negražu būtų.

— Kaippo draugui veliju. Neimi? Tai dar pridėsiu margaričių: knyga "Inkvizicijos."

— Taip, sakau, ale kasžin ką man pati pasakys?

— Tai vyrai! Na, suk tave bala, pridėdu dar "Keleivį."

Aš pakračiau galva. Greita "Keleivio" agentas paklojo "Laisvę," "Rankpelnį," "Kovą," "Naujienas," kelias brošiuras, atgalo iš kišenius ištraukė alaus bonką. Ilgai atsisakinėjau, bet agentas sudėjo tą viską prieš mane i kupetą ir išėjo sau skubiai.

— Eimiau vartyti savo pirkinius, kaip staiga i stuba įgriuvo smagus ložninkas.

— Gaspador, sako, štai, aš tau gavau laikraščius. Pasitikau prie gatvės Skustbezdžiū, tai jis mane nusivedė i byršopę ir užfundijo, prašė laikraščius tau atiduoti: sako gaspadorius užprašė, o dabar jo nėra namie.

Paskleidžiau naują siuntinį, ogi žiūriu tie patys, "Šakė," "Keleivis," "Laisvė," "Rankpelnis," "Kovą," "Naujienas." A kad tu surugtum, ką dabar veiksime su tuo buntu? Ložninkas rado ką veikti, atsikimšo paliktą agento byro butelį ir emė tuštinti, o aš vėl pradėjau vartyti koki ten lakštą.

Iš šopos pargrįžo mano mo-

teris ir padėjo prieš mane naują lakštų punda.

— Kas čia? klausiu.

— Ogi, sako, i krautuvę atėjo Skustbezdukas, jis padavė tą paką tau parnešti. Sakė, kunigas Norbutas įdavęs jam atiduoti tau kokius ten laikraščius, kuriuos tu užsa- kęs iš redakeijos. Tik sakė persiuntimas kaštavęs kunigeliui sikspeną, tai aš Skustbezdukui atidaviau.

Neprisiminiau kunigo Norbuto prašęs laikraščius, nuste-bęs išrišau pundeį. Ogi žiūriu, vėl tie patys: "Šakė," "Keleivis," "Kovą" ir tt. Pasakiau bobai, kad agentas prigavo, dar sikspeną išlupo, tai moteris mano emė balzgutyty: "Aš, sako, tam Skustbezdukui akis išdraskysiu, at-riaukęs jis mano sikspeną."

"Aš, sako, tam Skustbezd- kui akis išdraskysiu, atriaugęs jis mano sikspeną!"

Iš mokyklos parbėgo vai- kas.

— Tete, sušuko jis, štai ką tau Skustbezdžiū įdavė. Sakė, kad tavo užprašyta. Kas čia?

Aš jau numaniau kas ten, nē neriašu to pako. Tik visus pakus sukopiau i kruvą ir sugrūdau i pečiuką. Labai stebėjau, iškur tokie juodi dūmai gali rasti, koks čia do per poperis ir štuftas, kad taip ant ugnies smilksta.

Mainieris.

("Ežys.")

ANT PARDAVIMO forničiai trims kambariams ir vituvei. Tik vieni metai vartoti. Priežastis pardavimo, išvažiuojame i kitą miestą. Matyti galima kasdien.

MARIJONA SINKAUCI,

239 C St., (ant trečių lubų)
So. Boston, Mass.

Vienintelis Bepartyviškas Laikraštis

AMERIKOS LIETUVIS

Vienintelis lietuviškas bipartyviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi.

Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, \$2.00

Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiūrėjimo.

Rašyk Adresą tokį

"AMERIKOS LIETUVIS",

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJOS KNYGELES.

1) "ABEČLĖ" Arba, Tau mielas vaikelis pirmutiniai Skaitymėliai. Ši knygtė labai pritaikyta pradinių mokyklų vaikūčiams, tai trumpi, lengvi žodžiai ir sakiniai, ir kitoki skaitymėliai, taikintas pradžiamokslams. Kaina 5c., imant (100) vieną šimtą, tik \$2.50 už šimtą, 24 puslapių ir su viršeliu.

2) "VAKARO VALANDELES" Jaunimui ir suaugusiems pasilinksminimui, ir vakarų puošimui rinkinėlį. Surinkta: Deklamacijos, Eilės, Dainelės, Monologai, Dialogai, Komedijos, Teatrėliai, Farsos, Juokeliai, Mjshis, Patarlės, Zaislės ir tt. Ypač tinkanti, mūsų jauniems scenos, ir juokų mylėtojams. Medegos užtektinai ilgo viešo vakaro papuošimui.

Knygtelė turi 50 puslapių vidutinio didumo.

SI KNYGTĖ KAINUOJA TIK 20c.

Bet, imant nemažiau kaip už \$2.00 nuleidžiame per pusę, ir krasos siuntimą apmokame. Taip-pat pridėdam vieną egzempliorių gaidų, su meliodijomis tų dainelių.

Kiekvienas šią knygtę nusipirkęs, pripažįs kad jį tų pinigų yra verta, ir skaitydamas ras daug suraminančių nekalčių juokų.

Knygtelė pritaikinta nekaltram doram mūsų jaunimui pažaišti.

3) Dvi komedij. Vienoje knygtelėje. 1) "NEUŽMO- KĖJES PABĖGO" ir "MAT KO REIKS" kaina 8c.

Šie visį veikalėliai, netik ką tinka lošti suaugusiems, bet labai atsakanti mokyklų vaikūčiams.

Tos visos knygtelės galima gauti pas:

J. V. KOVAS,

21 CONGRESS AVE., :: :: WATERBURY, CONN.

(Taip-pat ir kituose knygynuose.)

Jeį esi nuliudęs, - "Eži" - Skaityk.

JEI PATS SUGEBI I - "EŽI" - RAŠYK.
NORI SVEIKO JUOKO? - PRIE - "EŽIO" EIK.
PAŽINK PIRMA - "EŽI" - IR TUOKART PEIK.

"EŽYS" mėnesinis juokų laikraštis, bado lygiai amerikiečius, lygiai Britanijos lietuvius. Atsiųsk adresą ir gausi pasižiūrėjimui numerį dykal, o kai pamatysi - tai visad "Eži" skaitysi. Kaina metams 75 centai, pusmečiui 40 centų. Pinigai siunčiami money orderiais.

Adresas: "Ežys"

213 STATION ROAD, DYKEHEAD, SHOTTS, SCOTLAND.

Vietinės žinios.

DIDŽIOS PRAKALBOS.

Nedėlioį gruodžio 5 d. Lietuvių salėje atsibus 10-metinių Vilniaus Seimo sukakusių pamėnėjimas. Bus atstovaujamos įvairios srovės. Krikščionių-demokratų atstovaus p. Virokas, "Darbininko" redakcijos narys.

Prakalbų pradžia 7:00 val. vak.

MOTERS UŽDIRBO 66.35.

Lietuvos Dukterų Dr-ja per balių laikytą tą vakarą prieš Padėkones dieną, surinko \$66.35. Tai grynys pelnas ir, kaip buvo skelbta, visi pinigai eis per Tautos Fondą nukentėjusiems Lietuvai.

KOOPERACIJOS PRAKALBOS.

Panėdėlį, gruodžio 6 d., Lietuvių salėje atsibus kooperacijos susirinkimas. Pradžia 7:30 v. v.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Viesiems bendradarbiams ir žinių rašytojams širdingai dėkiojame. Korespondencijų ir raštų gauname vis daugiau. Nesuspėjame dažnai tuoj sušauduoti. Teiksimės gerbiame, atleisti, jei savo raštelius vėliau terandate "Darbininke," negu tikėtės rasti.

Atėnai. — Austrija ir Vokietija pranešė Graikijos valdžiai, kad jei ji išpildys talčininkų reikalavimus, tai jos netaikys Makedonijos už neutralę teritoriją.

Grand Rapids, Mich. — Vilstijiniai inspektoriai pradėjo persekioti vištų augintojus, kurie šeria jas švino šmoteliais prieš pardavimą, kad padidintų jų svarumą. Vienoj vištoj rasta pusė svaro švino.

Turintis lietuvišką vertėją

ADVOKATAS MORRIS KATZEFE

294 Washington St., Room 350
BOSTON, MASS.
Tel. Fort Hill 3424

Vakaraais nuo 7 iki 9 val.
1140 Columbus Ave.
Roxbury Crossing
Room 38.

Eidamas pro šalį.

Užėik į mano naują krautuvę pasipirkti laikrodėlį, žiedą, lenčiugėlį ar kitokį auksinį daiktą ant lengvų išmokėjimų. Užlaikau visokios rūšies namų laikrodžius. Tavoras 1-mos rūšies.

Taisome visokių šalių laikrodžius, žiedus, branzolietus, lenčiugėlius. Padarome labai pigiai. Darbas gvarantuojamas. Šliubinis laisnis ir kiti patarnavimai dykai.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO.,
Kampas Broadway 324 E St.
So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS
meistras
indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorys-tės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

Katalikų Draugijos.

IMKITE "DARBININKĄ"

SAVO ORGANU.

Už subatinį numerį tokių draugijų nariams tik \$1.00. Reikia, kad imtų nemažiau, kaip 50 egz.

KAINOS: Vieną kartą, 1c. už kiekvieną žodį; 3 kartus, 2c. už kiekvieną žodį.

REIKALINGA kasdien 25 merginų valgyklose, hoteliuose, dirbtuvėse ir prie namų darbo. Visokių darbų vyrams.

S. GORALSKY
DARBO PAIEŠKIOJIMO OFISAS
153 COURT ST. BOSTON, MASS.

D. L. K. V. B.
MUZIKALISKA MOKYKLA.

Mokinama ant smuiko Piccolo
Klarneto
Piano
Korneto
Trombono
Būgnelio.

A. M. GRUBIS,
(Mokytojas)
339 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Juozas Zupkauskas

Siuomi praneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalių ir Čėverykų Krautuve, kuri užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,
662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

PARODYKITE PRIELANKUMĄ

tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuosi jums užtai atsimo-kėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulyj drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, par duoti visiems lietuviams speijališkomis kainomis, kad tuomi juos užganėdinti. Todel ateiškite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius **H A R K O** SIUTUS ir **OVERKOTUS** — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas:
NUO \$12.50 iki \$25.00.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Išidėkite gerai adresą:

HARRISON COMPANY

662-672 Washington St., Boston, Mass.

10.000 Phonografų Dykai Del kiekvieno išduosime

Mes norime įvesti ir išplatinti tarpe visų naujausį **14K. Gold Filled**, ant 20 metų gvarantuotą laikrodėlį; mes padarėme didžiausį nuleidimą del kiekvieno, kas pirsks dabar nuo mūsų; gaus priedo dovanai Phonografą kuris geras del visokių rekordų, taip-gi Columbia ir Victor.

Jeigu norite gauti tą nuleidimą, tai prisiskite tą apgar-sinimą ir 25 centus iš kalso su užsakymu, kad būtų teisingai, kad jūs tikrai norite pirkti ir mes jums tuojaus prisiskime gražiausį **14K. Gold Filled** laikrodėlį vyrams ar moterims, trims viršelais, gvarantuotas ant 20 metų, sudėtas iš geriausio mechanizmo, kuriam nepaprastai žema kaina tik \$6.75 ir priedo duosime del jūsų Phonografą dykai ir dar retežėlį su pagražinimu.

Kada laikrodėlį ir Phonografą atneš į jūsų namus ir jeigu jums patiks užmokekite likusius pinigus. Jeigu ne, tai neimkite. Mes sugrąžinsime jūsų įmokejimą.

Tas laikrodėlis yra gvarantuotas ant 20 metų ir per tą laiką mes pataisome arba atmainome ant kito dykai, tiktai siunčiant mums laikrodėlį taisyti arba mainyti sykiu su laikrodėliu reikia prisistūti mums 25c. krasos ženkleliais apmokejimini persiuntimo lėšas.

Jeigu nebūsi užganėdintas pinigais sugrąžiname. Iš Kanados visi pinigai turi būti prisistūniami sykiu su užsakymu.

Siusk užsakymą kuogreičiausiai, kol mes turime dar daug Phonografų.

Adresas toks:
HAMMOND SALES CO., Dept. 233, ST. LOUIS, MO

PIRK NAMUS

Ant LENGVŲ IŠMOKESČIŲ

Nemokėk randos, buk savininkas.
Pas mane gali pirkti lotus ir stubas geriausiose vietose už prieinamas kainas.

Gerų Ukių Pigiai.

Antanas J. Baranauskas

Agentas

196 New York Ave., Newark N.J.

Savas Pas Savą Remkit Savuosi us.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikų, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiskai. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,

166 MELROSE ST., :: :: MONTELO, MASS.

\$500,00 Nebuvęs pasiulymas

\$500,00 Atlyginimo dykai!

\$500.00 duosim dovanų kiekvienam, kuris prirodys, jogei kiti, prieš mūsų nebuvisi pasiūlymą, pardavinėjo ant 21 akmenio **14K Gold Filled** ant 20 metų Garantuotą Laikrodėlį pigiau, negu mes, ir davė 31 prezentą prie laikrodėlio Dykai, tai tam duosim \$500.00 grynais pinigais už tai. O idant mūsų ant 21 akmenio **14K Gold Filled** Laikrodėlius Garantuotus ant 20 metų kuolabiausiai praplatinti, darome dar nebuvisi pasiūlymą, nes parduodam tuos brangius laikrodėlius tik už \$6.75 ir prie kiekvieno laikrodėlio 31 augščiau patalpintą prezentą duodame visai Dykai. Taigi kas mums prisius savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu ir 25 centus pradotko stampomis arba kvoteri, tai mes išsiųsim jam tuojaus ant 21 akmenio **14K Gold Filled** Laikrodėlį, Garantuotą ant 20 metų, su geriausiu tos rūšies mechanizmu pasaulyj, ir prie kiekvieno laikrodėlio duosim augščiau parodytą 31 prezentą visai Dykai, kaip seka: Retežėlį su kabliuku, Žiedą, Pypkę, Branzalieta, (miniature) Branzalieta su laikrodėliu, Setą spinkų, 32 eal. (model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kryžiuką, Veidrodėlį su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, Importuotą atdarą (model) laikrodėlį, Durklą, Skūrinį tabakui krepšėlį, Nikelinę dežutę del degtukų, (miniature) Budniko-laikrodėlį. Širdžiuke su retežėliu, (miniature) Žiūroną. Kada atneš tau į namus Laikrodėlį ir Prezentus ir būsi užganėdintas, tai užsimokėsi likusius \$6.50, taip-gi 30 centų už prezentų persiuntimo išlaidas. Jeigu nebūtum užganėdintas, tai neprimink, o mes sugrąžinsim tau 25 centus pradotko. Apart to primenam, kad mūsų laikrodėliai yra ant 21 akmenio **14K Gold Filled**, Garantuoti ant 20 metų, ir mes laike tų 20 metų mūsų laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų visai Dykai prisistūntus mums tik 25 centus ant persiuntimo išlaidų. Tai-gi, pirkdamas iš mūsų laikrodėlių, visiškai nieko nerizikuoji. Iš Kanados visus pinigus reikia prisistūti iškalno. Adresuok aiškiai taip:
UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg. Dept 182. (Fifth Ave.) NEW YORK, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokiniui si rorkundų, su paveikslais (apdaryta) 35c.
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgar-sinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

Kas pirmesnis tas geersnis.

Siudinkite drapanas pas mus.

Siuvame vyrų ir moterų drapanas.

Darbas užtikrintas.

Broliai ir seseriai, siuvimo darbus paveskite mumis. Iš pirmo karto įsitikinsite, jog darbą atliekame prideramai.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler St., Boston, Mass.
Vienos durys nuo Berkley st.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

Vienatinė Lietuviška

APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gauti kokios tik pasaulyj vartojamos, bet ypatingai geros sekancios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo	1.00
Nuo slinkimo plaukų		apetito	
ir pleiskany	75c.	Gyduolės del suvalnimo	50c.
Nuo kosulio, gripo	1.00	vidurių	
ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	sunkaus kvėpavimo	
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduolės nuo vištakių	15, 20 ir 25c.
Bobro lašai	1.00	(corn's)	
Nuo suirimo Nervų	25c.	Pilės del Kepenų	75c.
Vaikų ramintojas	25c.	ir Inkstų	
Pamoda plaukams	50c.	Proškos nuo nerviško gal-	10 ir 25c.
Nuo viduriavimo	25c.	vos skaudėjimo	
suaugusiems		Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Nuo viduriavimo	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
mažiems			
Gydanti mostis	50c.	Visokie kvepianti	
nuo puškų	25c.	mulai	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo kojų	1.00	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Mostis ir skysčiai			
niežų ir parkų			

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslap-tinų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnautas.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

C. & P. Phone St. Paul 5947

Grabininkas ir Balzamuotojas

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokyk-loj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirelius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laido-jimo reikale visuomet kreipki-tės pas mane. Ofisas

JONAS GREBLIAUSKAS
500 SO. PACA ST.,
BALTIMORE, M. D.

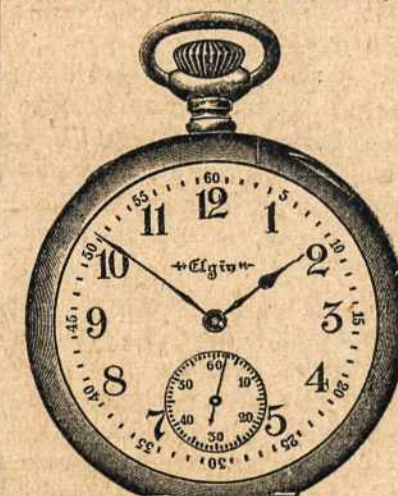
Vienatinė Lietuviška

Krautuvė

Kuri užlaiko visokio ta-voro, reikalingo mainie-nieriams.

V. LUKOSEVICIA,

Minersville, - - Pa.

Užlaikom didžiausią krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duodam ant bargo ir ant išmokėsčių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Su-vienytų Valstijų ir Kanadoj, di-dėliuosimintį duodam perkup-čiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampų.

J. P. TUINILA
822 Washington St., Boston, Mass.

Neskaityk čionai,

JEI NENORI PIRKTI GRAMOFONŲ IR LIETUVIŠKŲ REKORDŲ.

Mes patariame "Darbininko" skaitytojams nusipirkti gražų, naujos mados gramofoną ir linksmintis.

Naujausi lietuviški rekor-dai, indainuotai M. Petrausko ir kitų garsių dainininkų. Be dainų yra visokių maršų, val-sų, polkų ir daug kitokių gražių melodijų.

Reikalauk gramofonų ir rekordų katalogo. Visiems siunčiame dykai. Tik reikia prisistūti keturių centų stam-pė persiuntimui.

Be gramofonų turime dra-panų ir čėverykų didžiausią pasirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

GRAMOFONŲ KAINOS NUO \$15 IR AUGŠČIAU.

Be gramofonų turime drapanų ir čėverykų didžiausią pa-sirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

Chas. Urbon ir A. Pilvinis,

233 Broadway, (prie C St.) So. Boston Mass.